www.svoboda.com.ua

Published and distributed under permit (No. 781), authorized by Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Jersey City, New Jersey. — By order of the President, A. S. BURLESON, Postmaster General.

РІК ЗАЛОЖЕННЯ 1893.
„СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
ВІВТОРОК, ЧЕТВЕР І СУБОТА
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Всі листи, гроші-ордери і чеки треба виписувати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
„SVOBODA"
("LIBERTY")
THE UKRAINIAN NEWSPAPER
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by UKRAINIAN NAT'L ASSOCIATION
at 83 Grand St., Jersey City, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

UNIVERSITY OF ILLINOIS LIBRARY
JAN 4 1921

ОКРЕМЕ ЧИСЛО 4 ЦЕНТИ Урядовий орган Українського Народного Союза —"SVOBODA" — Official organ of Ukrainian National Association. SINGLE COPY 4 CTS.

РІК XXVIII. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., ЧЕТВЕР, 30-го ГРУДНЯ 1920. ЧИСЛО 157. VOL. XXVIII. JERSEY CITY, N. J., THURSDAY, DECEMBER 30, 1920. No. 157.

ВІД 1-ого СІЧНЯ, 1921-ого РОКУ „СВОБОДА" ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ!

ПІДПИРАЙТЕ СВОЮ ГАЗЕТУ І ДБАЙТЕ ПРО ЇЇ РОЗВИТОК!

Цілорічна передплата для передплатників дневника „Свободи" в Злучених Державах виносить 7 долярів, а цілорічна передплата для Канади 10 долярів.

Кождий, хто пришле згори цілорічну передплату, крім того, що мати-ме заплачену передплату за повних 12 місяців, дістане даром яко премію книжок на ціну 2 доляри (після його власного вибору з цінника, огодошеного в „Свободі", гл. ч. 154 і 156, 4-та сторона).

Тож, не гайте часу, а мерщій приєднуйте нових передплатників „Свободі" і самі присилайте передплату та користайте з премій, поки пора!

Памятайте, що „Свобода" се Ваша газета, і що як дбаєте про її поступ і розвиток, то дбаєте для себе самих, а не для кого іншого!

АМЕРИКАНСЬКІ ВІСТИ.

МАРТЕНС ВІДКЛИКАНИЙ, МИМО ТОГО БУДЕ ДЕПОРВАНИЙ.

Непризнаний русский советський амбасадор до Злучених Держав, Людвик Мартенс, якого американські власти рішили недавно відослати до Росії, дістав наказ від свого правительства з Москви не боротися дальше з американськими властями, але як мога найскорше вертати до Росії. Рівночасно має Мартенс відкликати всі зазовлення, які советське правительство поробило в американських купців, а які мали виносити около 50 мілюнів долярів.

ВАШІНҐТОН, 27. грудня (Пр. Тел.). — Мимо того, що Людвик Мартенс і його штаб дістали від советів приказ вертати сейчас домів, він буде депортований американськими міґраційними властями таким кораблем який йому дасть сам уряд. Правительство вдоволене з його відкликанням бо не буде мати клопоту з його відкликом до висшого суду.

СЕКРЕТАР СКАРБУ ПРОТИ БОНУСУ ДЛЯ ЖОВНІРІВ.

ВАШІНҐТОН, 27. грудня. — Признанне бонусу для бувших жовнірів американської армії, що служили у світовій війні, коштовалоби 2 мілярди 300 мілюнів долярів — таке заявив секретар скарбу Гавстон перед сенатською фінансовою комісією сьогодня. Він виказував, що ані скарб, ані держава не видержить тепер тягару. Бонус вимагав би нового оподаткованя, котре вже й так є велике.

Сенатська комісія на попередній сесії згодилася буда з гори на рішенне секретаря скарбу в справі бонуса.

ЗНИЖКА ПЛАТНІ ДЛЯ РОБІТНИКІВ.

ФОЛ РІВЕР МАС. 28. грудня. — Шість ткацьких юній Американської Текстильної Федерації переголосували сьогодня приняти знижку платні о 22 і пів процент, як це недавно заповіли підприємці. Знижка має наступити з днем 3-січня 1921.

Цей постунок юній дотичних яких 35.000 робітників в 110 фабриках одежи і матерії в тім місті.

СПРІНҐФІЛД, МАС. 28. грудня. — Платні звичайних робітників в тутешній околиці будуть знижені від 67 до 50 центів на годину з днем 1. січня, як це оголосив Союз Будівляних Підприємств.

Новий вимір платні, на який згодилися члени і нечлени юній, дотикає 2.000 робітників.

ФОРА, ІЛЛ. 28. грудня. З днем 31 грудня наступить знижка платні о 25 процент для 2.000 робітників занятих у фабриках Шікаґо, Борлінґтон і Квінсі Ко.

ФАБРИКИ ФОРДА ЗАМКНЕНІ.

ДЕТРОЙТ, МИШ. 28. грудня. — Фабриці автомобілів Форда прибита оповістка, що робота не розпічнеться перед 1 лютого.

З початку був намір отворити фабрики 3 січня, але тому, що брак замовлень, вони будуть замкнені ще один місяць.

МАТИНЕРИ ГОДЯТЬСЯ НА ПЕРЕГОВОРИ.

ГЕРЗЕЛТОН, ПА. 28. грудня. — Приймаючи пропозицію підприємців, щоби полагодити нерівність і несправедливість в теперішній угоді в справі платень, Генеральна Комісія Платень, яко представниця копальнів твердого угля, видала інструкції сьогодня своїм підкомісіям, щоби зійтися з представниками підприємців і старатися випрацювати підставу до загоди, яка, принесла би загальне вдоволенне майнерам при твердім углю.

Томас Кеннеді, голова комісії заявив, що майнери не зречуться ніякого домаганя в справі додатку до платні.

КАНАДА ПРОТИ НОВОЇ ІМІГРАЦІЇ.

Боїться національного питання.

ГАЛІФАКС, 27. грудня. (Н. Й. Сан) Іміґраційний проблем запрятує умі державних урядників. Іміґраційний уряд в Отаві каже, що 15 мілюнів людий хоче приїхати тепер до Канади, але власти не хочуть їх впустити, бо вони не знають по анґлійськи ні читати ні писати і були би тягарем для краю. Ніхто з них не хотів би асимілюватися до законів нового краю.

Починаючи від 1. січня аж до 31 марта входить в життє новий закон для іміґрації. На підставі того вимагається, щоби кождий новий іміґрант, голова родини, мав готівкою 250 долярів, а які инші члени його родини, старші ніж 18 літ, по $150, а молодші ніж 18 по $50, — навіть і діти мусять мати по 50 долярів. В иншій порі, коли то Канада потребує робітника, новий іміґрант поза 18 літ мусить мати $50, а понизше 18 літ $25.

В той спосіб Канада на разі вимнула небезпеки перед наплином завеликого числа наших чужинців.

2-гий Народній Зїзд

ЗГІДНО З УХВАЛОЮ ПЕРШОГО НАРОДНЬОГО ЗЇЗДУ СКЛИКУЄ ЕКЗЕКУТИВА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНЬОГО КОМІТЕТУ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ

2-ГИЙ НАРОДНІЙ ЗЇЗД

НА ДЕНЬ 1. І 2. ЛЮТОГО (ВІВТОРОК І СЕРЕДА) 1921.

Зїзд відбудеться в Сентленсвіля в Ню Йорку (7-ма евня і 33-тя ул.) в салі Екстибит 3.

І. На Народній Зїзд мають право вислати своїх делеґатів: 1. Місцеві Українські Народні Комітети; 2. центральні народні організації; 3. українські церковні громади (парохії); 4. Народні товариства, братства і сестриця; 5. всі инші українські народні організації і культурні інституції в Злучених Державах, які признають Український Народній Комітет. Члени У. Н. К., котрі заплатили вкладку на 1920 р. до дня оголошення Народнього Зїзду, мають право участи без голосовання і вибору, коли не є делеґатами якоїсь організації.

II. Імена вибраних делеґатів, які прийдуть на Зїзд, мають бути подані до Канцелярії Українського Народнього Комітету найдальше до дня 15. січня, 1921.

III. Кошти дороги і побуту делеґатів в часі Зїзду покривають ті місцеві товариства, котрі висилають делеґатів.

IV. Товариства, (комітети, організації і пр.) котрі висилають делеґатів, мають, яко леґальні члени У. Н. К., прислати по 5 (пять) долярів на покритте загальних коштів Народнього Зїзду. Гроші мають бути прислані рівночасно із зголошенням делеґата.

Порядок нарад Зїзду буде оголошений пізнійше.

Ню Йорк, дня 25. падолиста, 1920.

ЗА ЕКЗЕКУТИВУ УКР. НАРОДНЬОГО КОМІТЕТУ:

Володимир Б. Лотоцький, голова; Іван Добрянський, секр., о. Володимир Лотович, містоголова; Василь Левчик, касієр. Евген Якубович, член Екзекутиви.

P. S. Всі писма до Канцелярії У. Н. К. адресувати так:
UKRAINIAN NATIONAL COMMITTEE OF U. S.,
30 East Seventh Street, New York City.

УКРАЇНЦІ З ПОМОРЯН В ГАЛИЧИНІ ДО КРАЯНІВ В АМЕРИЦІ.

Відозва до громадян зборівського повіта на руки Товариства Поморяни в Ню Йорку.

Дорогі Родичмці!

Не думаємо, Дорогі Родимці, поновно виливати наше горе, бо се вже зробили наші краєві товариства дня 1. падолиста, 1920. Сподіваємось, що загальна нужда викликала у Ваших серцях співчутте і спочиває у Вашій свіжій памяти. Яко пригадку долучуємо відтинок із „Української Думки", ч. 26, з 4. падолиста, 1920. Там є зисоване наше загальне положенне, а ми наміряємо додати нашої місцевої закраски.

Вилсонівське самоозначенне народів зробило нас панами на власній землі. Одначе брак своє морально-національних в уладженю нашої державности був також одною з причин втрати незалежности і теперішнього поневоленя. Се виявилось як найвиразнійше в часі істнованя Західної Области З. Н. Р. По втраті самостійности ми переконались о причині упадку і тому тепер першу нашу увагу звертаємо на двигненне морально-національне нашого громадянства, а се з конечности віддасть нам нашу суверенність. Упали ми дуже низко, та на щастє запинялися при дорозі ратунку. **Тим ратунком є праця над молодим поколінням.** Виховане молоді розтягне на десятки літ, але як одинока і найпевнійша праця стаєсь для нас абсолютною конечностю.

Центральні Педаґоґічні Товариства підняли сеї праці, а провінція долучається, щоби йти рівномірно до ліпшої будучности. Під кличем відродження основано захисти, захоронки і школи у Львові, і під тим кличем ми постановили двигнути велику повітову сирітську інституцію, де би захистилися всі сироти з округа. Величавий проєкт знайшов сильне поперте в місцевій церкві і в робучім населенню. Церква одбарила нову інституцію домом і ґрунтом, а громадянство запевнило безнастанну поміч в натурі і в грошах.

З нетерпеливостю вичікує місцеве робітництво на створенне сиріткової святині, якій стоїть на перешкоді алтикар. Вже 1. жовтня, 1920, мав він після контракту найму усунутися з дому призначеного на захоронку, а мимо сего остався ще і грабує наше народне майно, в ворогу нашого народу йдуть йому на стрічу. З уваги на се комітет є умушений винаняти дім і повести захоронку.

Ми самі не всилі понести великих коштів упорядкованя дому, знищеного війною, а до сего удержувати всі з округа сироти. В сім ділі покладаємо на Вас надію, що прийдете нам з помочию і запевненнем постійної піддержки. **Ми маємо в пляні заложити окружну захоронку, в якій змістаться всі сироти зборівського повіта.** Повіт зборівський є найбільше знищений, і тому тут найбільше гине нашого народнього життя і наших сиріт, яких батьки положили свої голови за Вітчину, а їх діти-сироти пухнуть і гинуть з голоду, з великою втратою для народа. Ми мусимо вратувати сей найцінніший скарб для нашого народа з вихованнем духа відродженя морально-національного. Сей наш найперший обовязок і за нього мусимо відповісти. Нам се диктує народня совість і тому беремось до роботи з покликом до Вашої співпраці, бо ми самі сього не можемо довершити.

Дорогі Родичмці! Не щадіть жертв, а сповнимо свій найперший народній обовязок, а тимсамим станемо на висоті гідних синів нашої Батьківщини.

Поморяни, дня 10. падолиста. 1920.

КОМІТЕТ ВДІВ І СИРІТ В ПОМОРЯНАХ:

Ів. Меркун, Ол. Кучкуда, Як. Біляк, В. Жуковський.

ЗВІТ КОМІТЕТУ ВДІВ І СИРІТ В ПОМОРЯНАХ, В ГАЛИЧИНІ.

(З поіменним виказом і висотою уділеної підмоги).

На пропозицію **„Комітету вдів і сиріт міста Поморяни в Ню Йорку"** поклікано в заступство листом 29. II. 1920 р. Івана Меркуна, Якова Біляка і Олексу Кучкуду в Поморянах. Перше засіданне відбулось дня 13. мая, 1920 р. З признаненем скопитатовано жертволюбність американських Родичів. **Заявлено, що наспіла підмога 520 долярів, а то на Імя Якова Біляка 174 долярів, Івана Меркуна 173 дол., а на Імя Олексия Кучкуди 173 дол. для вдів і сиріт в Поморянах.** Також одержано 22 дол. на видатки, получені з роздачею підмоги.

В дискусії над способом роздачі підмоги між бідних в Поморянах вирнула думка створення сталого фонду запомогового для сиріт, через основанне захоронки в Поморянах. Ті через се найбільше ужили би підмоги, а підчеркнено вічної жертволюбности американських Родичів. **Постановлено внесенне, щоби дві трети чистого підмоги йшли на основанне захоронки, і тим уможливити дітям, головно сиротам, перше образованє, а одну трету часть для сейчасової роздачі між найбіднійших.** За внесенням зазвився Яків Біляк і Олекса Кучкуда, а Іван Меркун жадав роздачі всеї підмоги. Внесенне перше сягало більшости голосів перейшло в ухвалу, і тому назначено день 14. мая, 1920, на поїздку до Львова для виконання ухвали, яку доповнено тим, що покищо дві трети часті мається здепонувати в щадниці.

Друге засіданне відбулося дня 16. мая, 1920. На засіданне запрошено: В. Жуковського, В. Кузика, Ів. Кульматицького і Андрея Залінку. Подано до відомости вислід поїздки до Львова. **Іменно привезено одну трету часть підмоги що є 30.373 марок польських для сейчасової роздачі між бідних, а дві трети части зложено в Земельнім Банку Іпотечнім у Львові на книжочку щадничу ч. 6291—сума 30.343 марок і ч. ч. 6292—сума 30.324 марок.** Безпосередно перед роздачею підмоги розвелася дискусія над найлекшійним способом роздачі підмоги між бідних в Поморянах. В дискусії поділено місто на три дільниці, а в кождій полагоджено мужів довіря, які мали дораджувати, подавати інформації і доручити підмогу. Уложено слідуючий порядок: І місто і Підгає, а мужем довіря: В. Жуковський і Як. Біляк; II. Заруква: Ів. Кульматицький, Ст. Павлюк і В. Кузик; III. Лапайка і Заґребелє: Іван Меркун і Ол. Кучкуда. Проєкт одобрено і приступлено до подрібного опрацьованя. Мужі довіря подавали совісні інформації зі своїх дільниць, а Комітет ухвалював висоту підмоги. Відтак мужі довіря забрали підмоги до дружин бідних, які ухвалив Комітет. Третє засіданне Комітету і мужів довіря відбулось дня 31. мая, 1920, які здали справу із розданої підмоги. При обрахунку показалось, що розадано 29.535 мар., а лишилось 738 марок, з чого роздано ще 340 марок. По довершенне роздачі підмоги ухвалено зложити звіт із праці Комітету і переслати як найцінніщу поляку Родичам в Америці та просити о сталу підмогу для сиріт в Захоронці, а се буде найцінніший дар для сиріт в Поморянах.

Дня 12. липня 1920 р., в четвертім засіданню обраховано касу і укомплетовано Комітет. Член комітету Ів. Меркун зрікся із участи, по причині браку часу. В його місце покликано В. Жуковського. Касу віддано до рук Я. Біляка, а секретарством занимається О. Кучкуда. Дотеперішні звіти підписують давні члени Комітету, а ті нині буде підписувати нововизнаний Комітет. Ухвалено також відвестись з подякою до гр.-кат. Уряду парохіяльного за дім і ґрунт, подарований для місцевої Захоронки. Того акту дару довершив гр.-кат. Уряд парохіяльний при участи комітету, дня 3. липня, 1920 р.

(Поіменний виказ з висотою уділеної підмоги для нешасних вдів, сиріт і калік не подаємо до відома з причини, що сей виказ заняв би дуже много місця в „Свободі").

КОМІТЕТ ВДІВ І СИРІТ В ПОМОРЯНАХ, ГАЛИЧИНА:

Іван Меркун, Яков, Біляк, Олекса Кучкуда, Василь Жуковський.

ВАЖНЕ ДЛЯ РОДИМЦІВ, ПОХОДЯЧИХ З МІСТА ПОМОРЯН!

Отсим подаємо до відома всім жерводавцям міста Поморян, що на днях ми одержали від комітету з Поморян, Галичина, звіт з поіменним виказом і висотою уділеної підмоги, а також відозву до громадян зборівського повіта.

Низше підписаний комітет запрошує всіх на збори, котрі відбудуться 2-го січня, 1921, в недїлю, о годині 3-тій сполудня піч д. 423 Іст 9-та улиця, в Ню Йорку.

Дорогі Родичмці! Взиваємо Вас всіх прибути на сі збори, а на тих зборах почуєте, хто дістав підмогу, а також, яро що комітет в Поморянах старається на будуче.

Ваша приступність єсть конечно пождана; приїдіть і кличте всіх знайомих.

ЗА ТІСНІЙШИЙ КОМІТЕТ:

Евстахій Олійник, предс.;
Михайло Меркун, скарбник;
Гр. Гуцало, секретар.

З Росії.

СОВЕТИ ЗАГРОЖУЮТЬ НА ВСІ БОКИ.

ПАРИЖ, 28. грудня. — Большевики значно скріпляють свої операції на Кавказі і загрожують новим балтійським державам, що на це вказують телеграми, одержані сьогодня з дипльоматичних жерел.

Телеграми вказують, що вірменське правительство не може нічого почати проти большевиків, бо з одної сторони загрожують йому турецькі націоналісти, а з другої сторони принятий большевицький режім.

Ґеорґія, має бути також в скрутнім положенню, бо її окружили большевики зі всіх сторін. Компетентні власти кажуть, що цілий Кавказ незабаром буде советський.

З Латвії наспіли вісти, що большевики нагромадили около 60.000 салдатів на латвійській границі. Кілька компаній робило вже розвідки в самій Латвії.

Одинока надія для здержання большевизму на Кавказі єсть, коли би заключено угоду між Туреччиною і Вірменією і піднято похід проти Москви під проводом Мустуфи-Кемаля.

БОЛЬШЕВИЦЬКИЙ ЗАМАХ НА ҐЕОРҐІЮ.

КОНСТАНТИНОПОЛЬ, 27. грудня. (Н. Й. Глоб). — Большевики дають мабуть Ґеорґії ще 6 тижнів часу, щоби вона пійшла за прикладом Вірменії і проголосила себе советською республикою.

В дійсности одначе большевики контролюють вже весні Ґеорґію, а згодилися на її позірну независимість лише тому, щоби могли уживати пристані Батум для спроваджування краму від аліянтів. Колиж тепер їм вже не потрібно цего порту, вони рішилися підбити Ґеорґію як і инші краї на сході.

Вже з початком грудня мав Азербайджан напасти на Ґеорґію, але Ленін був проти цего. Але вже 20 грудня дістав советський представник в Тифлісі наказ співділати з Азербайджаном і помогти ґеорґійським большевикам прийти до власти. Рівночасно одна з трьох большевицьких армій в Баку дістала наказ увійти до Ґеорґії і підпомогти тамошним червоним. Доносять, що більша часть війска в Ґеорґії є приязньна большевикам, а один корпус в Батум навіть зревольтувався.

В той спосіб політичні виглядни на сході є темні. Весь край від Ґеєйського моря аж до Персії находиться під контролею большевиків.

БУДЕННИЙ НА ГРАНИЦІ ҐЕОРҐІЇ.

ТИФЛІС, 24. грудня. (А. П.). — Російські большевицькі війска, які перейшли через Вірменію в напрямі Ґеорґії, складаються з девятої армії і шестої дивізії кінноти ґенерала Буденного, з осмої дивізії піхоти із чотирох зоружених возів.

ЛЕНІН ПРОТИ ІНТЕРВЕНЦІЇ.

Військові знатоки вірять, що це залежить від Москви, чи советська армія має підджувати революцію в Ґеорґії чи ні. Ленін мав заявитися проти вмішуванню до справ Ґеорґії, але один достойник в советськім правительстві виказав, що вмішанне в ґеорґійські справи є життєвою справою Росії.

ҐЕОРҐІЯ ПОСТУПАЄ ЕНЕРҐІЧНО ПРОТИ БОЛЬШЕВИЗМУ.

ТИФЛІС, 24. грудня, (А. П.). — Енерґічні кроки проти осіб, що їх підозрівають о те, що вони є большевицькими аґентами, поробило правительствім Ґеорґії. Представника советської Росії пропхано з Кутаїсу, зроблено труси в соціялістичних клюбах, арештовано їх членів і забрано оружє й документи.

ЧОМУ МАСТЕ СОБІ ЖАЛУВАТИ ГАЗЕТИ?

Тепер Вам купувати „Свободу" на стендах, коли як лишите 7 долярів, то вона буде щодня рано приходити просто до Вашої хати. Мало те три сотки чисел до Вас прийде за рік.

Тепер почта в Злучених Державах скоро приверається до нормального передвоєнного стану і буде доручувати газету дуже точно. Крім того видавництво „Свободи", друкуючи газету на власно-ротаційній поспішній пресі, і адресуючи при помочі нових поспішних адресових машин, цілу силку газети полагоджує дуже скоро і точно, так що нарікать на недостаку або спізненне не буде.

Станьте цілорічним передплатником самі і другим раньте. Чим більше підпрете „Свободу", чим лішшою її зробите, а не для кого иншого тільки для себе самого і для всього злагу.

Прігіть памятайте, що видавництво „Свободи" дає кождому цілорічному передплатникови, що пришле згори передплату, премію в книжках (чим вибору передплатника) вартости двох долярів.

Нехай не буде висиленного Українця в Злучених Державах, Канаді і Бразилії, котрий не був би передплатником „Свободи"!

Кождий Українець прецінь варта бути своїм власним, самостійним передплатником своєї газети, а не стояти в чужу ласку і читати нецінчу газету, або чужу, або жадної, як часом тоді позичити або купити.

Чого маєте собі жалувати? Досить, що Вам другі жалують. Зараз пишіть передплату і пішліть за себе до „Свободи"!

З ДНЕМ 24-го СІЧНЯ, 1921 РОКУ, УКРАЇНСЬКО-АНГЛІЙСЬКІ НАУКОВІ КУРСИ

будуть подавати слідуючі виклади:

1. Наука читаня і писаня в українській мові.
2. Наука читаня і писаня в анґлійській мові.
3. Американська історія і приготовлене до горожанського іспиту.
4. Бизнесова математика.
5. Книговодство.

Виклади будуть три рази на тиждень, від 7.30 до 10.30 вечером, в Українськім Народнім Домі, 217 East Sixth St., New York City.

Число учеників обмежене до 100.

Оплата буде $10 місячно згори.

Хто бажатиме сими курсами, повинен зголосити письмом або особисто на адресу:

SICHOVY BAZAR, 34 East Seventh Street, NEW YORK CITY.

Не відкладайте Вашого впису на виклади, бо число учеників обмежене.

Кождий Українець може користати без огляду, чи він має більше шкільне приготовлене, чи лише почати науки.

Остру ноту вислало ґеорґійське правительство до московського представника Шемана. В ній сказано, що Ґеорґія буде безпощадно виступати проти всяких заговірників і не буде толерувати большевицьких затій на своїй території.

Все те робить правительство мимо того, що єсть окружене зі всіх сторін большевицькими державами і можна кождої хвилі надіятися, що її поглотить советський ураган.

МОСКВА НЕ ДУМАЄ НАПАДАТИ НА РУМУНІЮ.

КОНСТАНТИНОПОЛЬ 27. грудня. — Поголоски, неначеби русскі советські війска збиратися над Дністром в тій цїли, щоби напасти на Румунію, заперечує Юрій Чічерін, советський міністер закордонних відносин в бездротній телеграмі до румунського міністерства заграничних справ. Чічерін заявив, що советське війско **йшло** там лише зимувати.

Чічерін жалувався також, що Румунія проволікає мирові переговори, запропоновані Росією.

РУССКО-ПОЛЬСЬКІ ПЕРЕГОВОРИ ПОСТУПАЮТЬ.

РИҐА, 28. грудня, (А. П.). — Мирові переговори межи Поляками й Москалями були перервані лише на 3 дні підчас Різдва. Комісарі підняли працю вчера, а всі поголоски, неначе би переговори розбились ізза нзгоди межи комісарами, показалися неправдивими.

Сподіються, що не виринуть ніякі трудности у нутрі самих делеґацій і обі сторони покінчать переговори ще біжучої зими.

Відносини советської Росії до балтійських держав поправилися в новійших часах. Обдумується кілька торговельних договорів. Кажуть, що коли би навіть запевнення Росії показалися неправдивими, то нема потреби боятися ворожнечі цеї зими.

НОВІСТЬ! ЗАМОВЛЯЙТЕ

СТІННИЙ КАЛЕНДАР НА РІК 1921

виданий в память 60-літних роковин смерти нашого незабутнього Кобзаря, Тараса Шевченка, з гарним портретом і автоґрафом поета „Як умру, то поховайте", в припрвіли, обрамованню в українських національних мотивах в трех кольорах.

Ціна за примірник з пересилкою 30 ц., без пересилки 25 цнт.

Пишіть на адресу:
"SVOBODA"
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

"SVOBODA" (LIBERTY)
the Ukrainian newspaper published three times a week; Tuesday, Thursday, and Saturday, by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
ESTABLISHED 1893.
VLADIMIR B. LOTOTSKY, Editor-in-Chief.
ANDREW SAWKA, Business Manager.
Entered as second-class matter March 30, 1911, at Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

З Канади належить висилати гроші лише мой-ордером, а не паперовими грошми, бо ci стоять в Злучених Державах висше цiни. При виплаті числять 15 центів від кождого канадійського паперового доляра.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: SVOBODA, 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Телефон Адміністрації і Редакції — 498 Montgomery
Телефон Год. редакції: Уп. Народного Союза — 1838 Montgomery.

Всі мой-ордери і чеки треба виписувати на адресу "Svoboda"
При висилянню замовлення належить долучити мой-ордер або чек.

За всі оголошення поміщувані в „Свободі" редакція не відповідає

ГРОМАДИ НА ПОМІЧ СТАРОМУ КРАЄВИ.

Українська громада в **Нюарку, Н. Дж.**, одержала від мейора міста дозвіл на **український день у своїм місті.**

Ноарська громада вже приготовляється до праці. Збірку з українського дня сейчас відійшле до старого краю.

Ми вже писали, що перша українська громада в **Оборн, Н. Й.**, розпочала заходи в справі українського дня в своїм місті.

Значить, тепер вже дві українські громади роблять в тім напрямі приготовання.

А де решта українських громад?

Кожда українська громада може дістати дозвіл від свого посадника на одноденну або навіть і кількадневну збірку, в обсягу свого міста, місточка чи села. В малих палёзах навіть дуже легко дістати, а притім можна навіть дістати поміч в переведенню акції від місцевих Американців.

Наша газета небаром подасть в англійськім перекладі поклик Українського Горожанського Комітету у Львові з дня 1. падолиста, 1920, аби наші земляки по всіх місцевостях мали доказ для Американців про потребу помочі голодуючому народови Галицької України.

Вся та робота не вимагає надлюдських зусиль, а може дати великий поратунок нашому старому краєви. Гріх мали би ми великий, як би занедбали цю справу.

Отже не ждіть, а беріться до діла! Зберіть поміч і сейчас вишліть до старого краю на призначене місце! Не ждіть, бо голод і хороби в Галичині ждуть!

В СПРАВІ ЗБІРОК З „УКРАЇНСЬКОГО ДНЯ".

Недавно писали ми у „Свободі" заклик до тих українських громад, в котрих ще остаються збірки з „українського дня" з 21. цвітня, 1917, щоби вислали їх до старого краю.

Як звісно, **Филадельфія**, яка мала у себе збірку, ще давнійше її відіслала до Галичини.

Недавно зробила тесаме українська громада в **Скрентоні.**

Тепер же пишуть нам з **Нортгемптон, Па.**, що там ще колотиться по банках 900 долярів з „українського дня" і взивають інтересовані особи сейчас відіслати ту суму до Українського Горожанського Комітету у Львові.

Ми ще раз пригадуємо сю справу і просимо інтересовані громади сейчас полагодити її, бо інакше будемо змушені публично і поіменно оголосити всі ті громади, котрі ще не прислали своїх грошей.

Не тільки що іде, але ціле душею разом працюють і ратують голодних.

Гадаємо, що Українці в Америці і в Канаді знають богато про велику і неоцінену працю Українського Горожанського Комітету не тільки з газет, але і з листів від своїх рідних і знакомих з Галичини, бо певна річ, що богато з них про се пише.

Але тепер будуть писати ще далеко більше.

Тепер **Український Горожанський Комітет**, як вже польські переслідування трохи зменьшились, **зачав організувати свої відділи по всіх містах і по всіх селах.**

Вязнє часопись „Вперед" розіслала своїм передплатникам відозву, в якій Український Горожанський Комітет нагадує земляків в Галичині, що й організували відділи у Г. Комітету **по всіх місцевостях Галицької України.** Завданнем тих відділів буде збирати і розділювати поживу й одіж та приєднувати членів. Всі Українці і Українки в Галичині мають бути членами.

Значить, не лише міста але і всі села в Галичині стануть до співділання з У. Г. Комітетом.

Що зможуть, то зберуть в поживі, одежі і грошах. Але не богато, бо як можна зібрати богато в такім знищенім краю?

Треба далеко більше. Треба ліків; треба помочі вдовам, сиротам.

Чи все те може дати сама Галицька Україна?

Чи можеб той тягар облекшили її сини її в Америці, Канаді і Бразилії?

Даймо відповідь старому краєви!

Пішлім голодним і хорим і вдовам і сиротам желання на Різдво, але з колядою в долярах!

ЯК СТОЯТЬ ЧУЖІ ГРОШІ?

(З грошевої біржі в Ню Йорку, дня 27. грудня, 1920).

Край:	В золоті:	Паперові:
Англія стерлінг	$4.86	$3.50
Франція франк	.19	.06
Бельгія франк	.19	.06
Швайцарія франк	.19	.15
Італія ліра	.19	.03(3.4)
Німеччина марка	.24(23.8)	.01(1.4)
Польща марка	.24(23.8)	.00.17
Швеція корона	.27(26.8)	.20
Норвегія корона	.27(26.8)	.15
Данія корона	.27(26.8)	.15
Греція драхма	.19	.7
Еспанія пезета	.19	.13
Голяндія фльорин	.40	.31
Росія рубель	.51	.00.6
Румунія корона	.20	.0026
Угорщина корона	.20	.00.2
Чехія корона	.20	.012
Румунія лея	.19	.013
Японія єна	.49	.49
Бразилія мільрайс	.35	.14
Арґентина пезо	.42	.34
Канада доляр	1.00	.85

* * *

Німецька марка стоїть тепер майже ¼ цента; австрійська корона четверту часть цента; угорська корона пяту часть цента; чеська корона 1 цента і чверть; румунська лея (лев) майже таксамо як чеська корона; російський (романівський) рубель понад пів цента; польська марка стоїть найгірше, її продають тепер за одну шесту частину цента.

ЛИСТ ВІД УКРАЇНСЬКИХ СТУДЕНТІВ В ЮГОСЛАВІЇ.

Просять американських братів о допомогу.

(Кореспонденція „Свободи").

Загреб, Югославія,
дня 2. грудня, 1920.

Хвальна Редакціє!

В однім з чисел Вашої чесної часописі було поміщено, що вибралася з Відня ініціятивна група українських студентів до Загребу, в Юго-славії, щоби скінчити свої університетські студії. Члени ініціятивної групи: Гриць Шевчик, студент медицини; Микола Юрійчук, студент фільософії; Ілярій Володимир Моклович, студент інжинерії, і Олекса Спинул, студент права, є поворотцями з італійського і польського полону. З причини політичних обставин в Галичині не можливо студіювати Українцям на університеті у Львові, навіть і тим, котрі не брали жадної участи в українськім перевороті і котрі під сю пору перебувають в Галичині. Висше згадана група студентів в Загребі взяла собі за ціль уможливити студії в Загребі більшій скількости українського бідного студентства. Однак їзда прикрих матеріяльних обставин навіть сама не може собі помогти, не то сповнити своє завдання.

Тому позволяємо собі звернутись до Американських Братів з прошенням не відмовити нам грошевої допомоги. Апелюємо до серця всего українського народу в Америці прийти з помочию всему бідуючому українському студентству. Доброволні датки для українських студентів в Загребі просимо слати ласкаво на адресу: **Гриць Шевчик**, студент медицини, Svencilište (Університет) Zagreb, S. H. S., Jugo-slavia, Europa.

РІДНА ШКОЛА З КОМАРНА, ПОВІТ РУДКИ, В ГАЛИЧИНІ, ПРОСИТЬ КРАЯНІВ О ПОМІЧ.

Управа Рідної Школи в Комарні, повіт Рудки, Галичина, прислала отсю відозву до Американських Українців, а зокрема до краянів Комарнянців, а адресу о. Алексія Пеленського в Фол Ривер, Масс.:

До Еміґрантів Українців в Америці, на руки Всечеснійшого Отця Алексія Пеленського в Фол Ривер, Масс.

Комітет і Управа „Рідної Школи" в Комарні мають честь повести до відома наших Братів в Америці, що від місяця істнує в Комарні ВЕЛИКА ПРИВАТНА УКРАЇНСЬКА ШКОЛА, яка обіймає 4-клясову школу народню, І. і ІІ. клясу ґімназіяльну, а також V. і VI. клясу, себто І. і ІІ. клясу видїлову, яко приготовні курси для дівчат і хлопців до семинара учительського.

Потреба основання такої школи в нинішнїх часах в Галичині Вам добре знана і ясна. Проте інформувати Вас окремо уважаємо зайвим, а тільки просимо Вас представити ту велику потребу в належнім світлі Вашим парохіянам і всім Українцям в Америці, щоби Вони не відтягнулись від жертви, якої вимагає від всіх нас наша народня справа. Школа удержується виключно зі складок і такс, призначених за науку, котрих однак велика частина дітий задля великого убожества оплачувати не може. Але обовязком „Рідної Школи" є їх всіх виховати на свідомих і чесних громадян України. З тим отже звертаємось до Вас, в надії, що Би яко Комарнянець не пожалуєте свої отруду на користь „Рідної Школи" в Комарні; уряєте широку збірку на ту цїль, і зібрані гроші НЕГАЙНО пришлете до Управи згаданої Школи.

Комарно, 7. падолиста, 1920.

ЗА КОМІТЕТ:

Др. Іван Косс, голова; **А. Калимон**, секретар; **Др. Пеленський**, управитель „Рідної Школи"; **Іван Добровольський і Олекса Пеленський, члени.** (Печать).

* * *

О. Алексій Пеленський від себе пише отсе кілька слів в справі комарнянської Рідної Школи:

Прошу ласкаво Впр. О.О. Духовних і весь загал українських еміґрантів підперти сю справу найпекучійшу; зваживши се, що то є перша інституція народня, котра відроджує по світовій війні. Занедбати се, значило би копати гріб для українського народа в найбільше просвіченім повіті, знищенім хвилево ляцькими наїзниками. **Головно звертаюсь до своїх краянів походячих з Комарна і околиць** щоби щирим серцем помогли після своїх сил і можности нашим Браттям героям двигнутись з гору. Тепер надходять свята, мусимо пійти по коляді, і при інших нагодах використати хвилю, та зібрати хотяй би і найменьшу жертву та негайно вислати або впрост через Американсько-Українське Бюро на руки голови Товариства „Рідна Школа", д-ра Івана Косса в Комарні, або на адресу мою, а я всі жертви і від себе і від своїх парохіян зараз по Різдвяних Святах відсилаю впрост на місце призначення. Всі жертви будуть оголошені в „Свободі".

Остаю з глибоким поважанням

о. Алексій Пеленський,
390 Centre St., Fall River, Mass.

P. S. Всі українські часописі прошу ласкавий передрук сеї відозви.

о. Ал. Пеленський.

ЯК ПОСИЛАТИ ГРОШІ ДО СТАРОГО КРАЮ?

Гроші на поміч голодним, хорим, калікам, вдовам і сиротам в Галичині з Америки і Канади треба посилати на руки Українського Горожанського Комітету у Львові, котрий заступає всі українські інституції в Галичині, і котрий підпирають всі тамошні українські політичні партії і цілий український нарід. 15р.

Посилки треба переказувати в долярах через американські або канадійські банки на ім'я Земельного Банку Гіпотечного у Львові.

Адреса така:

ZEMELNYJ
BANK HIPOTECZNYJ,
ul. Fiavale No. 7,
Lemberg, East Galicia, Europe.

А рівночасно слід повідомити про посилку Український Горожанський Комітет на адресу:

УКРАЇНСЬКИЙ ГОРОЖАНСЬКИЙ КОМІТЕТ,
ул. Руська, ч. 18, III, поверх,
Львів, Галичина.
Lemberg, East Galicia, Europe.

1920

Від Різдва Христового 1919 літ мекав під людський на рік 1920, аж вкінці діждався був його дня 1-ого січня, року 1920-того, по півночі.

Подія була велика, бо ще від Адама і від молодої його жінки Єви на жадем новий рік такого довгого часу не треба було чекати як власне на оцей 1920.

1919 літ від самого тілько Різдва Христового, а лише Жиди знають (бо вони в рахунках биті), кілько взяло часу від Адама і від Єви. Спробуйте лише пальцем мавнути 1919 разів на християнський рахунок, а вже не кажати про календар жидівський, а пізнаєте, чи то жарт!

А тут наша старенька куля земська, разом з людьми і з хмародерами, і з війнами і всеми троллями, мусіла рихтельно без помилки тільки разів обкрутитись довкола сонця! І важливіше що все в одині і тойсамій бік. Навіть того не зміняла, бо має увагу на лучий. що як би завернула, то перекрутився би їй скід сонця на другий бік не будемо мати хіба, бо не буде кому обертати, або подорожні не сміялись, що дах від подвіря зарастає хоптою.

Отже, як кажемо, подія була велика тому рік, по півночі.

Люди то добре розуміли і пили горівку, а в біді пиво або вино, з тої радости. Аж ноги складались їм до танцю так як солодкий голос до кудкудакання; і крутитися крутились на всі боки, не так як земля, що все крутиться в один бік, немов би була хора з пропійцями на самого початку, як ще її накрутили і пустили воздухами луги мана.

Була тоді радість і була надія на Новий Рік. Давного його навіть малювали були великими літерами і славили його великими словами.

* * *

Але що з того?!! Он ледви минуло 365 днів, а він вже постарівся, скорчився, згорбився як дід горбатий і зазирається геть.

А люди?

Люди як люди. За рік і забули, як тому рік його славили і пили в його славу і честь. Навіть забули на великі літери. Вже старого на відхідне називають лише „старий рік", літерами малими.

* * *

Є така поговірка, що чоловіка хованість не тому, що він чоловік, але тому, що він перестав бути чоловіком.

Отже і старий рік ховають тому, що він перестав бути роком. Бо що-ж бо то за рік, котрий не має ані одної секунди, а мінут то вже й не згадуватьї!!

Він відійшов собі спокійно до історії. Буде уміщений в музею на картці паперу, без жадних прав гражданства щодо часу, котрий біжить і набігає підчас кручення нашої землі. Той тиждень „старий рік" йому лишено тільки на ласки, так як кайзерови лишуть кайзера, хотяй він є тілько арештантом в Голяндії.

* * *

Може старий рік сподівався, що його люди згадають доброй не злим, тихим словом. Але і того не дочекався по році своєї господарки. На відхідне ще старому дали кілька штовхающих і чути їх: „Ганьбі! Геразе, ю...

Старий мовчав. Ані словом не впімнувся за собою. Бо чув добре, що поставив вину по собі.

Він нічого доброго не лишив по собі. Були за нього війни, сварн, рабунки, 14 поштів, податки, додатки до податків і додатки до додатків податків, була історична Польща, зарази, пошести, Пасудський, голод, сніги були в білий день, а град замісць в шляхту то падав в людське збіже, цілком по дурному, бо прецінь добре знав, що наробить шкоди, бож йому не першина падати, особливо в Галичині.

Отже нема дива, що тепер люди старим конїрують, за бороду сіпають, і викидають немов якого конокрада з хати.

* * *

А новий рік, пардон, Новий Рік, прищкандибавши на нашу старенку планету, дивиться на все те, тай не дуже йому приємно зачинати братися по такім тому роботу, котрі не вміють пошанувати свого боса на старості літ, як він упаде на силах і опираючись дідиком о невдачну землю, відходить собі спокійно до історії.

Але хотяй він молодий ще той 1921-ий рік, то чейже вже тілько може пізнати, що люди не роблять той завитрини для самої лиш завитрини або для теши, але на те, щоби сталось по справедливості. Як заслужив, так маєш. Новий Рік, як схоче, то може навчитися з того, що було. Якщо він тепер не принесе людям троблів так як старий, але як принесе мир, волю і добробут, то може бути певний, що вже з ним люди так шорстко не обійдуться.

* * *

Кождий член У. Н. Союза і передплатник „Свободи" повинен тепер з Новим Роком приєднати „Свободі" найменьше одного передплатника, а само собою, чим більше тим ліпше передівсім для многотичного загалу читаючої публики Вашої часописі.

Майте все на гадці приєднуванє передплатників дневникови „Свободі".

Хто не є передплатником „Свободи", того не можна рахувати до свідомих Українців.

„СТАРИЙ ХОРИЙ ПИСАТЕЛЬ".

Один читач „Свободи" з Ню Йорку прислав нам отсей лист:

Хвальна Редакціє!

Ви правду написали у „Свободі" про тих 12 фальшивих апостолів, що хотяй видали Галицьку Україну в польську неволю. Але як вже Ви назвали других „старими хорими", то треба було таксамо назвати і Михайла Яцкова, відомого пасквилянта із Ню Йорку. Як читаю в старокравених часописях, він на старі літа схрунився. В нашім нападенім Ляхами краю видає за лишкі гроші українську газету п. з. „Рідний Край". Тим він сплямив своє ім'я і знану назву української газети в Києві, але позатим він більше нічого не осягнув і не осягнене. В його творах здавна проявлялась мана чоловіка хорого на великість і такого, що всіх нищить, нікого не признає крім себе самого. Ляхомпся на польські гроші. Як би був до мене написав, я би був йому тих гроший тут на Вол Стрит пару фунтів і залучно післав. Але так, то вже не пішлю, най іде до Пілсудського, щоби йому видрукував свіжих. Я йому лише післав суботішне число „Свободи" зі статтею п. з. **„Чи така Польща може удержатись?"** Може як прочитає, то навернеться назад до свого народу, бо і так як з Польщі нічого не буде, то і з тих хорошний, які йому Пілсудський набє, він не буде мати хіба. Посилаючи „Свободу" до Яцкова, я завинив її в польську газету, бо я вже переконався, що **польська почта лише тоді пустить правду, як вона завинена в неправду.** (Я вже нераз так послав до Галичини тутешні наші газети і всі дійшли. Там наші люди обтріпають з них польську неправду і згадують правду, якої тепер українським газедам не вільно написати в Галичині. Я сам був би не знав на таку гадку, але один мій сусід з Галичини тоє писав мені: „Пришли мені „Свободу"; завени в польську газету, то дійде". Я післав і дійшла). Рівночасно з газетою я післав до Яцкова лист, в якім я написав, що я йому посилаю українську газету завинену в польську одежу, а він посилає Українцям польську газету завинену в українську одежу, додаючи, що я здурю польську почту, але він українського народу не здурить.

Яцко Михайлів.

ВІЧЕ В ДІТРОЙТ, МИШ.

Спішіть на віче, Українці з Дітройт і Гемтремк, Міш., вже відбувається

ДНЯ 2. СІЧНЯ 1921,

в Українській Хаті, о годині 1-шій сполудня в Гемтремк, Миш.

Українці: Чимало Ваших жертв пішло на народні цїли. Сего не досить. Тепер пора, коли Ваша вітчина голосом розпуки кличе до Вас: поможіть жертвам війни; поможіть інвалідам; поратуйте сироти; допоможіть українським школам! Ви Українці з Гемтремк і Дітройт все в перші ряди ставали, коли залунав клич з рідного краю. Ратуйте! Не спіте-ж сторонні. Спішіть на віче всі товариства, братства, всі як один ставаймо до діла! Обдумаймо способи, щоби в таку страшну хвилю нести поміч нашій нещасній вітчині!

о. А. Стоцький, парох; **Іван Заблоцький** від парохії; **Григорій Герман** від Товариства „Згода", вул. 20 У. Н. Союза; **Дмитро Пелех** від Братства св. Михаїла; **Іван Пиляк** від Товариства М. Пашкевича, вул. 94 У. Н. Союза; **Олекса Годовський** від Товариства Спів.-Драм. І. Котляревського; **Яків Бойко** від Товариства „Просвіта"; **Семен Лебедь** від Товариства „Січ".

ПРОФ. ІВАН БОБЕРСЬКИЙ В КАНАДІ.

(З вишшепетської гасописі „Український Голос").

Як відомо вже, проф. Іван Боберський приїхав до Канади на початку минувшого місяця і виступив вперве з відчитом і світляними образками підчас Зїзду і Соборуа в Винніпеґу. Слідуючий виступ проф. Боберського був в Саскатуні, дальше в Едмонтоні, а відтак удався він в дорогу по українських кольоніях в Алберті, де виступає з образковими відчитами по школах, Народних Домах, читальнях і т. п. Поїздка шан. професора протягнеться в Алберті мабуть до початку січня, 1921, а опісля удасться він до Саскечевану і Манитоби.

Виступ перед Анґлійцями.

Підчас зїзду в Саскетуні й Едмонтоні проф. Боберський виступав також з відчитом і образками в університетах сих двох міст. Присутними були студенти, професори і визначнійша анґлійська публика.

Відчит, якого зміст пояснювали образками, незвичайно зацікавив присутних. Вони почули про річі, які їм досі могли бути лише дуже загально і поверхновно відомі; а що важнійше, побачили на власні очі і образковим освітленню український народ, його змагання, його боротьбу, його терпіння, його життє.

Сим виступам проф. Боберського присвятили анґлійські часописі згаданих міст довші статті. Осьцо між іншим пише одна з них:

Образки знаменито показали боротьбу Українців і нинішнє положення України. Бачились величаві українські церкви в їх окремім стилю; загальний вигляд Львова з визначнійшими українськими будинками; деякі міста в Східній Галичині; мапа України і карти військових операцій та нинішнє знищенє України. Британська публика мала тут першу нагоду бачити виразні образи з України; український народ в його народнім одязі; села із соломяними стріхами; форму їх церков; незвичайні могили, де сотки борців з минувших і нинішніх днів знайшли послідний спочинок. **Незвичайно інтересно представлене нинішнє знищенє Східної Галичини в один образок. Він показує бувальц, який не можучи на протязі миль доварти знайти будинка, мусів збудувати гнїздо на верху фіґури.**

Дальше переповідається опис нужди на українській землі, де голод і холод та богато людий не мають зовсім даху над головою.

По українських кольоніях проф. Боберський дає відчити майже кождого дня. І як нам доносить, загал незвичайно захоплюється і бесідою і ще більше тим, що бачить. **Се-ж він видить рідні сторони, рідні села, рідні ниви; видить гроби українських борців; видить руїни тої хати, яка йому все пригадується такою, як він її лишив.**

Інший читач пише: „Се дуже піднесе настрій нашого народу. Се оживить його і виведе з байдужности тих, що вже стали до всього байдужними. Я сам, ніби хвилю життя пережив тепер далеко на рідній землі".

Але пише нам інший наш читач і таке:

„В нас до приїзду проф. Боберського ставились досить байдужно. Були й такі, що пійшли би були на відчит, як би їм був хто заплатив. Однакож хто був, то дуже вдоволений, а хто не був, то тепер жалує, але вже запізно і тілько мусить вдоволятись тим, що почує від других.

Поїздка проф. Боберського має загалом велике значінє. Вона отворить многим очі, а многим отворить серця, що би раднійше і щирій ніж досі ішли з помочию рідним браттям в старім краю.

— Отамане, батьку наш,
Порадь тепер хоч ти нас:
Що мати-мем робити?
Як ту біду гонити?

— Ой ще, хлопці, не біда,
Ще є наша „Свобода";
Прочитаєм „Свободу"
Тай поборемо біду!

P. S. Цїлорічна передплата на дневник „Свободу" виносить в Злучених Державах 7 долярів, а в Канаді 10 долярів. Хто пришле передплату згори, той дістане даром яко премію книжок вартости 2 дол., після свого власного вибору (книжки були оголошені в „Свободі", ч. 154 і 156 на 4. сторині).

Адресуйте:

SVOBODA
83 Grand St., Jersey City, N. J.

Baltic American Line
Наслідники по Російсько-Американській Лінії.
З ВАРШАВИ ДО НЮ ЙОРКУ $140
В сій сумі включено всі кошти получені з подорожню і поголовним податком.
По близші інформації голоситись до: 130—
A. E. JOHNSON & COMPANY GEN'L PASSENGER AGENTS 42 BROADWAY, NEW YORK
або до наших уповажнених аґентів.

КАЛЄНДАР „ДНІПРО" 1921
55 ІЛЮСТРАЦІЙ
— НА РІК 1921 —
Богатий змістом, з численними ілюстраціями і прикрасами, друкований в трех кольорах, дуже старанно виконаний.
ЦІНА ПРИМІРНИКА $1.00.
Замовляння висилайте на адресу:
"SVOBODA",
83 Grand St., Jersey City, N. J

U.S. MAIL STEAMSHIP COMPANY, INC.
30-го ГРУДНЯ і 19-го ЛЮТОГО
ВІДЇДЕ З НЮ ЙОРКУ БЕЗ ПЕРЕСІДАНЯ ПРЯМО ДО
БРЕМЕНІ ҐДАНЬСКА
S. S. "SUSQUEHANNA"
Голоситись до: Passenger Dept.: 45 Broadway, New York City, або місцевих аґентів. — Freight Dept.: 120 Broadway, New York

ЩО РОБЛЯТЬ ТЕПЕР УКРАЇНЦІ В ГАЛИЧИНІ?

Українці в Галичині роблять для справи загальної все те, що тільки можуть зробити, мимо того, що їх пильнує на кождім кроці Лях-наїзник.

Лях хотів би усе Українцям заборонити, але вже цілком усе то годі, бо не знати як йому се хотілось.

Поволи відроджуються українські школи, товариства, інституції, видавництва і т. д.

Великий політичний рух український на Галицькій Україні Лях-наїзник заборонив, але мимо того і сей рух поволи дає про себе знати і в краю і заграницею.

Найсильнійше оружє, але Лях має проти Українців в Галицькій Україні, — се **голод і хороби.**

Через 7 літ в Галицькій Україні все в жнива була війна, яка знищила збіжевий збір, а крім того грабіжа й огнем допоявила решти. Далі, Ляхи позбавили ще від мая, 1919, українських робітників, службовиків та уволовнів усякої служби і заробітків. А вдовам і сиротам по українських жовнірах не поратунок дали але переслідуванне. Сотки тисяч Українців, від старців до дітвори нині вмирає з голоду і хорób.

До якого божевілля дійшла польська месть супроти Українців в українськім краю, свідчить те, що, **як пише українська соціялістична газета „Вперед", польські робітники-соціялісти викидали українських робітників-соціялістів з роботи, а їх родини оставляли на затрату серед голоду і холоду.**

Отже що тепер мусить бути найпершою річию серед Українців в Галичині?

Певна річ, що ратоване життя голодних і хорих!

Бо як би масово вимерли Українці, то се була би побіда Польщі. Вона наслала би на їх місце своїх кольоністів. І ясна річ, що колиб маси найзавзятійших Українців вимерли, то се убило би навіть силу відпорности серед Українців в боротьбі проти Ляха-наїзника.

А ратуються наші братя і сестри в Галичині через Український Горожанський Комітет, котрого головний осідок є у Львові.

Для самооборони, самохоцання і самопомочі всі одноцушно згорнулись коло Українського Горожанського Комітету і ратують голодних, хорих, вязнених, та вдів і сиріт, і їх сестри і опущеної дріботи, яка є надією нині нещасного нашого краю.

Хто читає старокраєві українські газети, то самий бачить **ту єдність і однодушність цілого нашого народу в Галицькій Україні, що в нещастю згорнувся для ратунку коло свого Українського Горожанського Комітету.**

Українська соціялістична газета **„Вперед"** мало не в кождім числі містить звіти, поклики і рапорти про діяльність Українського Горожанського Комітету, **завзиваючи українських робітників в Галичині, аби його підпирали.** Всі гроші, які редакція „Впереду" дістає з Америки на запомогову акцію, віддає вона в руки Українського Горожанського Комітету.

Отсе є найліпший доказ для тих, котрі може повірили були чесовісним ревунам, що нібито Український Горожанський Комітет не іде разом з українськими робітниками.

Не тільки що іде, але цілою душею разом працюють і ратують голодних.

Гадаємо, що Українці в Америці і в Канаді знають богато про велику і неоцінену працю Українського Горожанського Комітету не тільки з газет, але і з листів від своїх рідних і знакомих з Галичини, бо певна річ, що богато з них про се пише.

Але тепер будуть писати ще далеко більше.

Тепер **Український Горожанський Комітет**, як вже польські переслідування трохи зменьшились, **зачав організувати свої відділи по всіх містах і по всіх селах.**

Вязнє часопись „Вперед" розіслала своїм передплатникам відозву, в якій Український Горожанський Комітет нагадує земляків в Галичині, що й організували відділи у Г. Комітету **по всіх місцевостях Галицької України.** Завданнем тих відділів буде збирати і розділювати поживу й одіж та приєднувати членів. Всі Українці і Українки в Галичині мають бути членами.

Значить, не лише міста але і всі села в Галичині стануть до співділання з У. Г. Комітетом.

Що зможуть, то зберуть в поживі, одежі і грошах. Але не богато, бо як можна зібрати богато в такім знищенім краю?

Треба далеко більше. Треба ліків; треба помочі вдовам, сиротам.

Чи все те може дати сама Галицька Україна?

Чи можеб той тягар облекшили її сини її в Америці, Канаді і Бразилії?

Даймо відповідь старому краєви!

Пішлім голодним і хорим і вдовам і сиротам желання на Різдво, але з колядою в долярах!

РОДИМЦІ!

Чи Ви сповнили свій обовязок?
Чи висилаєте грошеву поміч своїй родині в старім краю?

Если так — то не забувайте на ню і на дальше і памятайте о тім—що Ви ніколи на нас незавели. — Длятого посилайте гроші тепер і все через наш банк а не пожалуєте — бо ми висилаємо гроші по найтаннім денним курсі і доручаємо як найскорше і а на доказ висилаємо посьвідку з власноручним підписом адресата.

NEMETH STATE BANK,
JOHN NEMETH, Pres.

MAIN OFFICE: 10 E. 22ND STREET, NEW YORK, N. Y.
BRANCH OFFICE: 1597—2ND AVENUE,

АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКЕ БЮРО
AMERICAN UKRAINIAN EXCHANGE,
30 E. SEVENTH STREET, NEW YORK, N. Y.

СЕ ЕДИНА НАРОДНА ІНСТИТУЦІЯ ДЛЯ ОБСЛУГИ УКРАЇНЦІВ. СПОНЯЄ ЧЕСНО СВОЮ ЗАДАЧУ.

1. ПЕРЕСИЛКА ГРОШИЙ. 2. ПРОДАЖА ШИФКАРТ.
3. СТАРОКРАЄВІ СПРАВИ (Є СПЕЦІЯЛІСТ).
4. ІНФОРМАЦІЇ.

ТЕПЕР
є найвигіднійша пора
КУПИТИ ПРАПОР КРАЄВИЯ
просто від фабриканта, зроблений з чистої вовни подвійної ткани, тревалої барви зв. „БОНТИНГ", котрий оферуємо по слідуючих дешевих цінах:

	2x3 стіп	3x5 стіп	4x6 стіп	6x9 стіп
Американський прапор	$3.00	$5.00	$7.00	$10.00
Український прапор з гербом Тризубом на обі сторони	$3.75	$7.00	$9.00	$12.00

Пришліть переказ почтовий і прапор буде висланий, почта буде оплачена.

Ми є також головними фабрикантами АМЕРИКАНСЬКИХ І УКРАЇНСЬКИХ ШОВКОВИХ ПРАПОРІВ, ЦЕРКОВНИХ ХОРУГОВ, ВІДЗНАК І ВІДЗНАЧОК ТОВАРИСЬКИХ. — ШАПКИ, КАПЕЛЮХИ, ПЕЧАТКИ СТАЛЕВІ І ГУМОВІ, для Товариств і Клюбів. 194157

Коли потребуєте щось з тих річий, то не забудьте писати до нас, не шкуд. Найлекше зашадите гроші. Пишіть по взірці і катальог на адресу:

EAGLE REGALIA COMPANY
115 NASSAU STREET, NEW YORK, CITY.

ІМІГРАЦІЙНЕ ТОВАРИСТВО ПОМОЧІ
— ФІЛІЯ —
ЛЬВІВ, ВІДЕНЬ, ЧЕХІ, ЯБЛОННЕ НІМЕЦЬКЕ, УГОРСЬКА УКРАЇНА, МУНКАЧІВ.

Спроваджуємо людий зі старого краю до Америки.
Паспорти виробляємо за помочю наших заступників в старім краю.
Паспорти потверджуємо за помочю наших заступників в старім краю.
Оплачуємо дорогу зі старого краю до Америки.
Даємо раду кого можна а кого не можна спровадити.
Особа котру Ви спроваджуєте не буде мала жадного клопоту бо наш заступник в старім краю виробить йому всі потрібні папери до подорожи і готові віддасть в руки еміґрантови, так що особа котру спроваджуєте, не потребує журитися ані візом конзулату американського ані иншими іншими тілько з готовими документами-поїде просто до цілі.

Если маєте зайвіи кого спровадити зі старого краю то просимо відвістись до нас а ми цілу справу возьмемо в наші руки.

Користайте з нагоди і пишіть на адресу:

IMMIGRANT AID COMPANY, INC.,
49 EAST SEVENTH STREET, NEW YORK CITY

ПЕРЕСИЛКА ГРОШИЙ ДО КРАЮ

До рідного краю і на місце призначення, ми пересилаємо гроші переказ по найнизшім денним курсі. — Дістаємо для Вас Пашпорт і потрібні до подорожи документи в можливо найдальшім часі. Продаємо карти корабельні по дійсних компанічних цінах.

MOKRAY BROS.
АГЕНТИ ГРОШЕВИХ ПЕРЕСИЛОК ПІД НАГЛЯДОМ СТЕЙТУ.
150—2ND STREET, PASSAIC, N. J.

Др. Осип Назарук.

ЧОМУ ТЕПЕР МОЖЛИВО ПОТРІБНО СКЛИКАТИ ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ КОНГРЕС?

(З віденського тижневика „Воля" з 27. падолиста 1920).

Від часу, коли дві найсильнійші галицькі партиї, трудовики й радикали, відмовились від участи в Національнім Конгресі і Національнім Комітеті, щоб не давати нашіх ріжнодорожних, що ми можемо колись будь признати ті торги в справі Галичини, які якщо і таємно переводило з Поляками правительство (Петлюри) — сталась три важні факти, які роблять можливим і потрібним скликание Всеукраїнського Національного Конгресу.

Перший з тих фактів то ліквідація Петлюри. Те, що він і його правительство, опираючись на союзі з Польщею, втратили територію і мусіли дожити тої хвилі, коли їх польський союзник, не виповнивши їм навіть союза, інтернував їх війска, — має двоякого рода наслідки: для Українців ще є можність, скоординувати всі свої політичні сили, а для Поляків значає він тесаме, що в XVII. столітю означав їх розрив з Хмельниччиною, яка зразу була льояльна супроти польської державности і тілько згодом силою подій перейшла в противний табор. Сим затамовано Польщі можливість лізти на схід. Вона якийсь час по тім держалася ще на частині українських земель, але се була вже повільна ліквідація її ясо великої держави. Тепер повторяться се значно скоршим темпом.

Другим майже рівнозначним фактом являється те, що Винниченко, голова українських комуністів, ствердив на нісі, що порозуміне між українськими і російськими комуністами неможливе. Документи, які почнає печатати орган українських комуністів „Нова Доба", говорять надзвичайно болто. Коли тільки деяка частина сього правдива, то річ яна, що між українськими і російськими комуністами вже не може прийти до згоди, і що боротьба між ними мусить продовжатись до часу, коли одна з тих партій зовсім утратить силу на українській землі.

Третім фактом, не меньше важним, хоч і зовсім іншої катеґорії, єсть те, що Галичани зуміли вибороть собі перші прояви можливости помічности їх країни як окремого державного орґанізму так на заході, як і серед лагу українських політичних партій. Се заспокоїло їх побоювання щодо можности їх ненасилної злуки на теперішнім хаосом, в якім вони утратили свою знаменту стотисячну армію і богато найкращих працьовників. Сталось те в ім'я і з помочи союза наддніпрянських Українців з Поляками, про який тепер Наддніпрянці мають час роздумувати в польських таборах для інтернованих. Що сей союз так а не инакше скінчиться, предсказали Галичани своїм наддніпрянським братам вже давно (т. про се м. і. в моїх спомінах п. з. „Рік на великій Україні"). Тепер рахунки гірко вирівнані — і можна зітхнути.

Можна і треба. А треба не тільки з внутрішніх причин, бо ми-ж одни нарід, але також з причин міжнародньої політики. Чужинці, навіть прихильно нам настроєні, не зрозуміють ніколи, чому маємо аж три українські правительства: наддніпрянське, галицьке і кубанське — з троюками місиями за кордоном. Се викликає у них враження хаосу, з яким ніяк нашу справу не можуть. Прямо — бояться. Ще найбільше довіря показують вони малій Галичині. Але раз-у-раз підчеркують, що вона — мала.

Отож тепер все дозріло до порозуміня. На який платформі? Вона теж ясна. Скомпромітовані люди самі подержались в могилу біля якої ходить польський лесінер на сторожі. Кістків з могил часом витягають, але внутрішньої життєвої сили їм уже ніхто не може дати. Слідом — тепер вже не треба вирішувати питання про державну ладу України і можна створити Всеукраїнський Національний Центр. Відповіти тим проявлятися, що треба вже тільки одної умови, щоби створити таку інституцію: меньше бадакучости.

А матеріяльних засобів також не треба боятись. На се є два способи: 1) Утворити сю інституцію там, де проживає найбільше Українців на еміґрації. 2) Обмежити число представників нпр. до 90; се матиме ще й той добрий вислід, що праці тої інституції будуть більше льяснові. Бо, як відомо, чим більше яке тіло, тим меньше воно спосібне до дійсної праці.

У декого є ще тільки одно побоювання: Чи представники політичних сил українського народа, зійшовши при одім столі, зговояться між собою. Одначе і на се єсть спосіб. Як відомо, галицькі ріжнорі партії зговоряться між собою скорше: Кубанці теж уявляють собою державно-творчу групу, яка може обнаружати свої внутрішні ріжниці погляда. Остає наддніпрянська група, в якій доктринерський фанатизм розрісся найбільше. Одначе коли конгрес зорганізується на тій засаді, що порядок дня укладати-не колеґія, зложена з представників президій сих трох груп, а кожда з них займати-ме становище до даної справи яко окрема група, порозумінньсь непрет у своїм нутрі, — тоді супроти скорого порозуміня внутрі групи галицької і кубанської, наддніпрянська група вже прямо з самбіди мусітиме обмежити своїх вимогомовців до тої міри, що конгрес буде можливий. Інші вимоги, що їх ідеологічно не вмістять в ній, остануться тільки комуністи, яких ніхто не відповідно уложений платформі конгресу і вони могли б обіслати його бо практика доказує, що лекше їм було б боротись за свої вимоги в українській не-комуністичній державі, ніж у чужій комуністичній, де вони знищились би фізично. Чи забудуться вони на віддалі, щоб витягнути консеквентно зі свого становища, не відомо, але скорше — ні. Всі інші українські політичні сили і течії можуть тепер порозумітися в цім створення всеукраїнського національного центру. Колиб се й тепер не наступило, то провідники українських політичних груп виносили-б собі свідоцтво повної незлібности розуміня політики і становища українського народу. В кінці, коли вороги наші переживають державну кризу, з якої рішучо не можуть вийти так, щоб задержати загарбані наші землі — українські політичні силкуєть мати свій центр. А хто тепер не допустив би до створення його, той винне себе за скоби нашого державного життя.

ДО ВІДОМА УКРАЇНСЬКИМ ВИДАВНИКАМ В ЕВРОПІ.

I.

Ріжні українські видавництва та інформаційні бюра в Европі посилають свої публікації до Злучених Держав Америки на адреси українських інформаційних бюр, які вже не істнують. Через те непотрібно затрачуються тільки їх публікації, або по довгій блуканині заходять до інших бюр.

Длятого звертаємо їм увагу, що з 4 українських інформаційних бюр, які тому рік були у Вашінґтоні, осталось тільки одно, іменно при Українській Місії.

Його адреса така:
UKRAINIAN PRESS BUREAU,
1901 Columbia Road, N. W.,
Washington, D. C., U. S. A.

З українських бюр в Ню Йорку осталось також тільки одно, при У. Н. Комітеті.

Його адреса така:
UKRAINIAN INFORMATION BUREAU,
20 East 7th St., New York City.

II.

Поручається всім видавцям українських публікацій в анґлійській мові висилати по одному примірникови для заношення в спеціяльному видавництві на адресу:
PUBLIC AFFAIRS INFORMATION SERVICE,
11 W. 40th St., New York City.

P. S. Українські видання в Европі просимо повторити сю оповістку.

Марійка Підгірянка.

ТОВАРИШЕВИ-УЧИТЕЛЕВИ БОГДАНОВИ З—ЬКОМУ, У. С. С.

Чи тобі, сину України
жити коли небудь дивно,
як судьба тобі від дитини
поклала печать на чоло.
Чи гроби тобі втіхи близки,
серед тьмель, серед турбот —
як в книзі твоїй від колиски
було написаноцо гельот...
А ти малий не знав цього.
Нахм читати ще не вмів,
сміявсь до сонця золотого,
ти жить хотів, ти жить хотів.
Та вмить на дні твої безжурні,
молодість ясну, золоту
судьба кидала тіни хмурні
тоді, як рвавсь ти до лету.
Як кілчі лунали охоні
десь до вершин рвала була...
Гідно ворог бриськи в очі,
що ти слуга, що ти слуга...
І так ти сину України —
не зазнав втіхи раних літ.
Брав молот тяжкий від дитини
тай перебоєм ішов в світ.
Між терпнями доптав ти стежку,
скалу гранітну ти кував —
шляхом з кровя значив мережку,
одиак мрій гордих не видав.
Від твоїх дід дійшов світа смерти
і в краї тій проміння несли —
вориг думав — ростуть нам слуги,
а отес месткини зрослі!...

З. Х. 1918.

ХОЧЕТЕ
пати до старого краю?
ХОЧЕТЕ
спровадити родину з краю?
ХОЧЕТЕ
видати рідні грошеву поміч?
ХОЧЕТЕ
перевести яку правну справу в старому краю? 80—
То приходіть або пишіть до АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКОГО БЮРА В НЮ ЙОРКУ.
AMERICAN UKRAINIAN EXCHANGE, Inc.,
30 East Seventh Street,
New York City.
(adv.)

FRENCH LINE
COMPAGNE GENERALE TRANSATLANTIQUE
ДО ГАМБУРҐА ПРЯМО
відїзд корабля двошрубового
NIAGARA
В СЕРЕДУ, 5-го СІЧНЯ, 1921
Кабіна і третя клясь.
Прислуга вигідна.
За шифкартами і інформаціями голоситься до місцевих аґентів French Line. 43-57

КУПУЙТЕ СТІННІ КАЛЕНДАРІ НА РІК 1921
і украшуйте ними нашу хату.
Маємо дуже гарні релігійні календарі з кольорових образів:
1. Ісус Христос.
2. Матер Божа.
3. Матер Божа з Дитятком.
4. Тайна Вечеря.
5. Ісус в Оливнім Городі.

До кожного образа є прилучений великий календарцюм з червоними святами і неділями.

Подвійний календар коштує 50 центів, а 5 календарів нараз продаємо за $2.00.

Кромі календарів релігійних маємо великий вибір календарів світських з гарними малюнками і краєвидами, по чім самій цінї.

Повнуємо аґентів до розпродажі наших календарів.

Пишіть до нас і присилайте замовлення і гроші на адресу:
HRISHKO BOOK STORE,
437 NORTH 6th AVENUE,
SCRANTON, PA.

КРЕВНИХ І ЗНАКОМИХ
спровадуємо до Америки в як найкоротшім часі. — По інформації у всіх справах звертайтесь до: 18-
S. KOWBASNIUK,
244 Avenue A, cor. 15th Street,
NEW YORK, N. Y.

ГРІХИ Б. ПЕТЛЮРИ.

(З перемиського тижневика „Український Голос" з 5. грудня, 1920).

В серпні 1919 р. стояла на Правобережу сильна, здисціплінована, галицька армія, яка, коли тільки була мала одержати реальну військову допомогу зі зовні — головно у военному матеріялі, зброї, амуниції, ліках і т. п. — могла на певно стати ядром для створення великої української армії, що вилаб постояти за українську державу. Обставини були такі, що тої допомоги справді не можна було одержати ніде, тільки, як ще й сьогодні, у держав коаліції. Сильна коаліційна голова каптра ні Бельмах, в складі якої сходили військові і дипльоматичні представники Англії, Франції, Америки і Італії — рахуючися з реальною силою галицько-української армії, зволи й національно-патріотичного духа, з увиги на протибольшевицький фронт, який щаз армія могла зайняла, постановив нашій верховній владі конкретну пропозицію відносно одної тільки Військової кооперації з добровольною армією. Коаліційні представники давали нам: 1. раз, цілого Правобережа, на схід від лінії 60 верств від Київа по Одесу, який ми одержалиб під нашу власному адміністрацію і 2. за військову кооперацію проти большевиків реальну допомогу для поставлення три чет-зрітні мілїонової української армії. За те ми не брали на себе ніяких політичних зобовязань. Після прогнання большевиків з України, добровольча армія мала обовязку уступитись з Лівобережа і піти на корінні московські області. Лівобереже мало перейти в ваші руки. Сим способом мали бути ліквідовані большевики на Україні і постановлена українська державність за Збручем — ще раз повторюємо, без найменчого політичного зобовязання супроти добровольців.

Гол. отаман С. Петлюра з цілою силою заявився проти такої комбінації. Переговори з коаліційними представниками розбились і ми виповіли Денікінови війну. Розмочився похід на Київ, який закінчився катастрофою. Ми не тільки що не мали відповідної армії для опанування широких українських просторів, але — і це головне — не мали ніяких военних матеріялів, без яких ніяка армія на світі не може істнувати. Після тої великої катастрофи зачалась агонія нашої армії. На неї кинувся тиф і инші пошесні недуги, які нарешті довели до розвалу наших боєвих сил.

Сьогодня показується, що верховна влада галицько-української армії зробила велику політичну помилку, рахуючись з гол. отаманом Петлюрою і його товаришами. В ім'ї інтересів цілости української справи, наша верховна влада повинна була навіть попад голови пана Петлюри і тов. Піни на пропозиції коаліції. Ми-ж абсолютно тоді нічим не резикували. Бо приступім навіть, що врешті-решт Денікін не схотів би був уступитись з Лівобережа. То чи не мали ми тоді реальної сили у великій зоруженій і здисціпліновній армії українській, яка могла пана Денікіна копнути так, щоби аж опинився під Прагом і Тулою? І навпаки — коли Денікіна розбили большевики, то наша армія, що мала безмежне довіря українського селянства, булаб і большевиків привчила розуму. І це не була уява ані фантазія. Тоді дійсно істнувала наша могутня армія, як завязок будучих наших оружних сил!

Чи здавала собі справу верховна влада галицької армії з наслідків, які потягне за собою порушення всяких зязків з коаліцією? Безперечно. Між Ріґіднянцями не були політичні лукаваючі люди, які доражували диктаторови Петрушевичеви повести українську справу, не оглядаючись на Петлюру, чи Денікіна. Петрушевич не зробив того, бо сказав собі, що Галичане перебувають на області Придніпрянщини, не повинні виключно керувати українською справами. Дисціпліна веліла піддатись волі головного отамана С. Петлюри.

А головний отаман повів українську справу так, що вона опинилась в болоті... Його шаленостію періоду камянецького наробило багато лиха. Він-ж був одним з тих, що палив українську державу, він по нічній нараді з Винниченком не дав йому відповіди що-до своєї участи в повстанні, а ранком без відома Винниченка чинних в Білу Церкву, щоб описів як перший вїхати до Київа на білому коні, щоб перехитрити Винниченка. Таке то було його шаноловство!

По евакуації Київа в зимі 1919 р. С. Петлюра перевер свій „лозин" війну, з большевиками проти війну мілітарно високо-освіченого і фахового генерала Грекова, що, як то кажуть, свої зуби ще на военних плянах. А наслідки петлюрівського „пляну" всім відомі: українська армія в районі Рівна боронила польське військо перед большевиками.

По галицькій офензиві слава ґен. Грекова колоша в очи Г. Петлюру. На його бажание ґен. Грекін уступив. Старшини, принязані до Грекова, уходяться дня 15. липня 1919 до нього в депутації і благають, щоб він таки не покидав галицької армії. Але він відмовив. Я цього вчинити не можу, бо мусібби піти проти Петлюри, а я до авантюристів не належу. Шкода зиш тої гарної, дисціпліновної гал. армії, яка, котра, колиб була відповідно вишолована, би не здобула". Ще того самого дня — додає дітописець — в годину опісля відїзда Грекін до Сенькова, де переправився потайки на румунський бік.

Петлюра відїхнув. Не було вже того, що міг його в тім відсунути. Почав послугуватись Сеньковим і Галкіним — а ті заєдно його зміщав з Київ у Варшаву, Сокіль — Тарнів, при війні, а до „медових" союзницьких місяців знов Варшава і Тарнів, а для армії Ланцути, Домбя і Ґрудзіндз.

Тяжко тепер мусить бути на сумлінню головного отамана Петлюр, бо чоловік він не злий, лиш не доріс до того завдання, яке добровільно взяв на себе. „Лиха задавка", писав колись Мороховець про роздрочене самолюбство Куліша. „Лиха задавка" і Петлюру. Та коби то лиш Петлюру, а то і українську державу, яку цей спецнь взявся вести...

ГРОШІ НА СВЯТА
СКОРО — БЕЗПЕЧНО

ПРИ НАДХОДЯЧІЙ ЗИМІ І СВЯТАХ ПИШЛІТЬ СВОЇМ РОДИНІ І КРЕВНИМ НЕГАЙНУ ГРОШЕВУ ПОМІЧ.

МИ ПОСИЛАЄМО ГРОШІ ПО НАЙТАННІШИМ КУРСІ, СКОРО І БЕЗПЕЧНО, А В ДОКАЗ ДОРУЧЕННЯ ІХ ДОСТАВЛЯЄМО ПОСВІДКИ З ВЛАСНОРУЧНИМИ ПІДПИСАМИ.

Продаємо шифкарти до краю і з краю тільки на первороднї корабелї всіх ліній, по стисле компанічних цінах.

Спроваджуємо Ваші родини і кревних до Америки.

Інформації і поради уділяємо даром.

Наша ґваранте: Засоби $2,000,000.00
Удавайтесь до нас з повною довірєм.

STANDARD BANK
AVE. B. COR. 4TH ST. NEW YORK

АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКЕ БЮРО
УКРАЇНСЬКА ІНСТИТУЦІЯ
Зорґанізована в 1915 — Зачертерована в 1917.
В ФІЛАДЕЛФІЇ

ГРОШІ РОДИНІ ДО КРАЮ
пересилаємо через ЗЕМЕЛЬНИЙ БАНК ГІПОТЕЧНИЙ у Львові в долярах. Се є найскорша і найбезпечнійша дорога подати поміч родині в краю.

ШИФКАРТИ ДО КРАЮ
продаємо на поспішні кораблї через найвигіднійші порти Гамбурґ, Антверпен, Бремен і Ротердам. В протягу 14 дня будете з рідною в краю. Пашпорти виробляємо в кількох днях. 146—

РОДИНУ З КРАЮ ДО АМЕРИКИ
ми вам спровадимо з самого вашого села чи міста за помочею наших представників в старім краю.

Родимці! Памятайте, що Американсько-Українське Бюро в Філаделфії є ОДИНОКА УКРАЇНСЬКА ІНСТИТУЦІЯ в Америці, що є офіціяльним українським репрезентантом всіх ліній корабельних. Наш народний клич нехай буде „СВІЙ ДО СВОГО" а не до чужого. Пишіть або приходіть до:

AMERICAN UKRAINIAN BUREAU, INC.,
322 North 8th St. Philadelphia, Pa.
Офіс Бюра міститься у власнім домі.

ДО КРАЮ І З КРАЮ!

ДО КРАЮ. Спроваджуємо родинців найлїпшими кораблями і найпевнійшою дорогою. — В Ню Йорку маємо власний дім для людий, що їдуть до краю.

З КРАЮ до Америки спроваджуємо свояків скоро, безпечно і за дешевий кошт. — Ваші кревні в краю дістане від нашого заступника у Львові всі поучення дотично виїзду до Америки.

ГРОШІ ДО КРАЮ висилаємо під цілковитою ґваранцією в американських долярах через Український Земельний Банк у Львові. На жадание земляків гроші до краю пересилаємо і телеґрафічно; за скоре і точне доручение ґварантуємо.

ПАШПОРТИ ДО КРАЮ виробляємо в протягу трох днів; помагаємо при оплаті державного податку в Ню Йорку, та помагаємо Родимцям в приміщенню їх пакунків на кораблі. 150вк—

СПРАВИ НОТАРІЯЛЬНІ як: контракти, повновласти, справи спадкові, полагоджуємо скоро з найлїпшими успіхами.

Хто скористає з нашої услуги—ніколи сего не пожалує.

Найлїпше є їхати до краю, чи спроваджувати рідню з краю через Гамбурґ або Бремен.

РОДИМЦІ! Спішіться з спровадженнєм свояків з краю, бо є така можливість, що Злучені Держави замкнуть границі для Іміґрації, а тимсамим і Ваші свояки не будуть могли до Америки прибути.

Зайдіть або пишіть до:

AMERUS TRADING CORPORATION,
139—FIRST AVENUE, NEW YORK, N. Y.

CUNARD LINE
S. S. SAXONIA, 14,300 ТОН
ВІДІЇДЕ ДНЯ 22. СІЧНЯ
Найбільший корабель який відїде до Гамбурґа.
Ціна кабін .....$180.00 з доплатою $5.00 военного
Ціна 3-ої кляси.....$125.00 податку

ВПРОСТ ДО ГАМБУРҐА
Ціна 3-ої кляси до ОДЕРБЕРҐУ ЧЕРЕЗ ГАМБУРҐ $129,20, з доплатою $5.00 военного податку.
У Вашій місцевости є наші аґенти. Зайдіть до їх.

ҐВАРАНЦІЯ ДЛЯ КОЖДОГО
ХТО КУПИТЬ ШИФКАРТУ АБО ПШЛЕ ГРОШІ ДО КРАЮ ЧЕРЕЗ
БАНК ЮРІЯ ХИЛЯКА
Приймаємо і позичаємо гроші на проценти.
Купуємо і продаємо доми і фарми.
Асекуруємо від огню доми і хатні річи.
Полагоджуємо всякі справи краєві; виробляємо повномочія і контракти.
У всіх справах просимо удавати або писати на адресу: 26-274—
GEO. CHYLAK, Notary Public,
FOREIGN EXCHANGE BANK
OLIPHANT, PA.

ОТВОРЕНА ПІДПИСКА (СУБСКРИПЦІЯ) НА УДІЛИ (ШЕРИ) ПЕРШОГО УКРАЇНСЬКОГО БАНКУ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ

Заложенє Українського Банку в Америці єсть крайною конечностю для наладженя економічних відносин межи Українцями в Америці і межи українською еміграцією та старим краєм. Підписаний Комітет Українського Банку піднявся підготовляючої праці для заложеня сеї народньої інституції. Се так званий „СТЕЙТОВИЙ БАНК", заінкорпорований після вимог закона і під контролею стейту Ню Йорк, з осідком в місті Ню Йорку. Оснований капітал першого Українського Стейтового Банку буде виносити 250,000 долярів, поділений на 2500 уділів (шерів) по 100 долярів. Всі уділи є звичайними („камон стан"), кождий отже член мати ме право до повної участи в будучих зисках Банку.

ЩОБИ ПЕРЕВЕСТИ НАМІР В ДІЛО, БАНКОВИЙ КОМІТЕТ ЗВИВАЄ ОТСИМ УКРАЇНСЬКІ НАРОДНІ ТОВАРИСТВА, БРАЦТВА, СЕСТРИЦТВА, ОРГАНІЗАЦІЇ, ІНСТИТУЦІЇ, А ДАЛЬШЕ УКРАЇНЦІВ ТА УКРАЇНОК ПООДИНОКО, А ТО: УМОВИХ І ФІЗИЧНИХ РОБІТНИКІВ, БИЗНЕСМЕНІВ, ЗАРІБНИКІВ, ПРАЦІВНИКІВ, ЩОБ ВОНИ ПІДПИСУВАЛИ ЗАЯВИ ПРИСТУПЛЕНЯ (ДЕКЛЯРАЦІЇ) В ЧЛЕНИ ПЕРШОГО УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНЬОГО БАНКУ В НЮ ЙОРКУ З ТАКИМ КАПІТАЛОМ, НА ЯКИЙ ТХ СТАТИ, НАЙМЕНЬШЕ ОДНАЧЕ З ОДНИМ УДІЛОМ У ВИСОТІ 100 (СТО) ДОЛЯРІВ. СКІЛЬКІСТЬ УДІЛІВ НЕ ОБМЕЖЕНА.

ПІДПИСКА ОТВИРАЄТЬСЯ СЕЙЧАС І КІНЧИТЬСЯ 25. СІЧНЯ 1921 РОКУ. Пізнійших зголошень не буде приймати.

Сейчас після сього будуть силкувані загальні збори членів (шеровців), які підписали декларацію і се будуть [redacted]

ОСНОВАТЕЛЬСЬКІ ЗБОРИ ПЕРШОГО УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНЬОГО БАНКУ,

які відбудуться В ПОНЕДІЛОК 31. СІЧНЯ 1921 Р, о 2 годині по полудни в салі Народного Дому в Ню Йорку 217-219 Іст 6-та ул. Ню Йорк Сіти. (217-219 East Sixth Street) На Основательських Зборах члени зложать декларований капітал, виберуть Дирекцію Банку і вона введе в житє отсю нову народню інституцію. За формулярами на декларації, за інформаціями і радами, належить писати на адресу:

UKRAINIAN BANK COMMITTEE
30 East Seventh Street New York, N. Y.

Коли хто вже тепер, рівночасно з декларацією, присилає свій уділ чеком або моні ордером, то належить виписувати його на імя:

UKRAINIAN BANK COMMITTEE
і висилати на адресу:
DR. DEMYDCHUK
30 East Seventh Street New York, N. Y.

Даючи почин до сего важного діла, ми певні, що Українці в Америці зрозуміють свій народній інтерес і, хто лиш є може, приступить з уділом до сеї першої чисто народньої українскої банкової інституції. Організаційні кошти до скликання основательських зборів покриває

КОМІТЕТ УКРАЇНСЬКОГО БАНКУ:

ЕКЗЕКУТИВА:

о. Лев Левицький, голова, о. Володимир Лотович, секретар.
Іван Дмоховський заступник голови. Др. Семен Демидчук, касієр.
Теодор Грицей, член.

КОМІТЕТ АКЦІЇ:

Організатор: Дмитро Добротвор; члени: Дмитро Андрейко, Іван Боросевич, о. Михайло Кузів, о. Ол. Павляк, Андрій Савка, Юрій Хиляк, Семен Ядловський, Евген Янубович.

United American Lines INC.
Joint Service with
Hamburg American Line
ПРЯМА ЛІНІЯ МІЖ НЮ ЙОРКОМ І ГАМБУРГОМ
Найлішне полученє до всіх частий центральної Европи.
ПОПЕРЕДНЬО
КОРАБЕЛЬ "MOUNT CLAY" "PRINCE EITEL FRIEDRICH"
ВІДПЕ З НЮ ЙОРКУ: ВТОРОК .....1-го ЛЮТОГО о 2 год. попол. ВТОРОК, ...8-го МАРЦЯ „ Pier No. 7 ВТОРОК, ...12-го ЦВІТНЯ „ North River
Опісля відїзди кождого тижня кораблем S. S. HANSA (ex Victoria Luise) і новими будуючимися.
S. S. "MOUNT CAROLL" S. S. "MOUNT CLINTON"
S. S. "FRISSLAND" S. S. "VOGTLAND"
Кожний з цих лїжкамі на всіх згаданих кораблях. Окремі їдальні, галї для куреня, галї розривок і променадові поклади для ужитку подорожних 3-ої кляси. 7ап18
ЗАМОВИТИ МОЖНА ПИСЕМНО В УПОВАЖНЕНИХ АГЕНТІВ АБО
39 BROADWAY, NEW YORK CITY.

КОЗАЦЬКЕ СВАТАННЯ

на три дії.
ЦІНА 25 ЦЕНТІВ.
Замовленя висилайте враз з грішми на адресу
"SVOBODA",
83 Grand St., Jersey City, N. J

X
КНИЖКА ДЛЯ КОЖДОГО НЕЗБУДНО ПОТРІБНА!
Ціна 50 цт.
Вишлемо по одержаню лише 10 цт.
Пишіт по книжку долучуючи 10 пенїв на адресу:
UNIVERSAL SALES CO.,
346 E. 53 St. New York, N. Y.

ДОБРЕ ЗДОРОВЛЄ Є НАЙБІЛЬША БЛАГОДАТЬ БОЖА

Тому мусимо пильнувати себе, а при зближаючій слабости, найважнїйшим є засягнути пораду і поміч лікарську.

ВИСИЛЕННЄ НЕРВІВ: В Америці поширилась хороба і обняла безмірне число людий, що хотяй не є вважають себе хорими однак є нервозно розстроєні, та часто знеохочені і умучені. Вони не всилі заинтересуватись своєю працею, кожде їхнє змаганє вимагає всиного зусилля. Житє для них є довгим терпінням, охота до їди відходить, лютиться, ненавидять людий, дїймені болями у всіх частинах тїла, терплять на запори, вітри, болі жолудка, тратять сон і мучаться безсонними ночами.

УСПІШНИЙ ВИСЛІД.

Пробуждене довіре від до удачі. Роками працював я научними способами, щоб осягнути успішний висліл практики; совісно і з повною енергією дійшов я до сего, що тепер з змсзі дати сьоїм пацієнтам цілковиту поміч на їх немочість, бо я не віро в частиниу лікарську пораду.

Житє людське є за дороге, щоб його віддавати під опіку когонебудь і наражуватись на терпіння і болі. Я уживаю дуже практичну методу до лїченя слабостий:

ЖОЛУДКА, ВНУТРОСТИ, ПЕЧІНКИ
КРОВИ, СКІРИ, СЕРЦЯ
СЛЕЗИНКИ, РЕВМАТИЗМУ, КОЛЬОК
СОЛІТЕРС, КОРЧІВ, ХОРОБУ ЛЕГКИХ
І ВСІ ДРУГІ ЗАНЕДБАНІ ХРОНІЧНІ ХОРОБИ.

Не страхайтесь станом своєї хороби або її застарілостю, приходіть сміло до мого офіку та засягніть приятельську безплатну пораду.

Я нам розкажу про дійсний стан вашої хороби і як можна зарадити. Від вас залежить чи хочете лїчитись або ні.

ПОРАДА ДАРОМ.

ГОДИНИ ОФІСОВІ: Денно від 9-ої рано до 8-ої вечером.
DR. H. L. RUSSELL
В НЕДІЛЮ: від 10-ої рано до 2-ої пополудни.
176 EAST JEFFERSON AVENUE, 1 DOOR EAST OF WOODWARD AVE., DETROIT, MICH.

УКРАЇНЦІ! ДОРОГА ОТВОРЕНА!
ШИФКАРТИ НА ВСІ ЛІНІЇ ПО КОМПАНІЧНИХ ЦІНАХ.
Пишіть зараз то Вам пораджу як обійтися в справі видістання пашпорту і всіх вказівок подорожи, до:
І. ГЕРЦ, Банкир і Нотар,
251 WEST 54th STREET, NEW YORK, N. Y.

РУХ У ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ. Тов. Український Клюб Поступовий, від. 70, повідомляє своїх членів, що річний мітінг відбудеться дня 1. січня в гали Народного Дому під ч. 72 Морсе Стр., точно о годині 7.30 вечер. На сей мітінг кождий член мусить явитися, бо будуть важні справи до полагодженя. Контрольна комісія здасть звіт з цілого року і буде вибір нових урядників. Будеться приймати нових членів до У. Н. Союза за 50 центів вступного. Невимовлений член або урядник заплатить кару, яку ухвалять члени на тім мітінгу. — М. Сидор, предс.; П. Кирчів, секр. рек.

МАКАДУ, ПА. Бр. Сошеттці св. Духа, від. 7, повідомляє всіх своїх членів, що річний мітінг відбудеться дня 1. січня в гали церковній, о годині 9-тій рано. Проситься всіх членів бути присутніми на сім мітінгу. Невимовлений член буде караний після статута. Нових членів будеться приймати до У. Н. Союза за 50 центів вступного. — А. Капітула, предс.; Ф. Хвалик, кас.; П. Пухир, секр.

ВУНСОКЕТ, Р. АЇ. Тов. „Запорожська Січ", від. 206, подає до відома, що річний мітінг відбудеться 2. січня в гали звичайній. На тім мітінгу старий уряд передасть свое діловодство новому урядови. Неприсутний член буде караний після статута. Будеться приймати нових членів до товариства і до У. Н. Союза за 50 центів вступного. Родимці! Користайте з сеї доброї нагоди, бо така друга не зараз трафиться! Принагідно подається до відома, що до нового уряду зістали вибрані слідуючі особи: М. Проборський, предс.; Г. Тепер, заст. предс.; Д. Римінк, кас.; Я. Шаравара, секр. фін.; М. Яцишин, секр. рек.; М. Чагрович, В. Липський і В. Кошубинський, тростісі; П. Кунярський, мировий судія; І. Паньків, В. Кучерявка, В. Чок і Г. Бойко, доглядачі хорих; Я. Проймінин і С. Рожник, дверники; Кучерявка і Й. Квасницький, прапорники; П. Мішанець, капітан. — М. Чагрович, предс.; В. Липський, кас.; Я. Шаравара, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Тов. „Вільність в Америці", від. 172, вибрало на річних зборах дня 19. грудня отсих нових урядників: М. Боднар, предс.; М. Стиглий, заст. предс.; П. Бойко, секр. фін.; Д. Тисільський, секр. рек.; Е. Гуцар, кас.; І. Деревяний, заст. кас.; П. Панчишин і С. Петрів, доглядачі хорих; Т. Мілещук і В. Сокирка, контрольори; Н. Гладкий, господар галі. — П. Бойко, секр.

САВТ БЕТЛЕГЕМ, ПА. Бр. св. Димитрія, від. 288, вибрало на річних зборах дня 19. грудня отсих нових урядників: Н. Верета, предс.; Б. Когут, заст. предс.; М. Юкевич, кас.; Р. Кацаун, заст. кас.; О. Періг, секр.; В. Магильський, заст. секр.; П. Вавринюк і М. Гресовий, контрольори; Г. Добровольський і А. Сисак, прапорники; В. Гонтарик, дверник. — О. Періг, секр.

КАНЗАС СІТИ, КАНЗ. Бр. св. Володимира, від. 323, вибрало на річнім мітінгу дня 19. грудня отсих нових урядників: Д. Кочуг, предс.; І. Купц, заст. предс.; Д. Яремко, секр. фін.; Т. Бочульский, секр. рек.; С. Зваднюк, кас.; Ф. Мазур і І. Коменда, контрольори; М. Кривдний і Т. Мацуда, доглядачі хорих; Н. Янчишин і О. Коменда, прапорники. — Д. Яремко, секр. фін.

КУРТІС БЕЙ, МД. Бр. св. Михаїла, від. 55, вибрало дня 26. грудня отсей новий уряд: Я. Семенків, предс.; А. Ченчик, заст. предс.; Н. Шандровський, секр.; В. Кроснєвський, заст. секр.; П. Білецький, кас.; Т. Захарчук, П. Семенків і В. Корчинський, контрольори; А. Корчинський і І. Ліщинський, доглядачі хорих; А. Дучимський, сторож. — Н. Шандровський, секр.

НЮ КЕНСІНГТОН, ПА. Бр. св. Михаїла, від. 296, вибрало на річнім мітінгу дня 19. грудня отсих урядників: М. Гарачмак, предс.; П. Зелінський, заст. предс.; І. Рімник, кас.; М. Дубуч, заст. кас.; Г. Волошинович, секр.; П. Любчик, заст. секр. П. Скочилас і С. Цепенюк, доглядачі хорих; Н. Боєбик і П. Новосад, контрольори. Мітінги відбуваються кождої третої неділі по першім, в гали парафіяльній. — Г. Волошинович, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Бр. св. Йосафата, від. 217, вибрало на річнім мітінгу отсей новий уряд: Н. Пістин, предс.; Н. Шевчук, секр.; М. Костів, заст. секр.; М. Бинашевський, кас.; П. Мороз, заст. кас.; М. Кузь, П. Петрів і І. Дмитрук, контрольори; І. Климець, М. Поповиді, І. Андрів і Г. Тихий, доглядачі хорих; М. Галушка і О. Гарасимчук, прапорники; І. Лисий і Г. Кучмій, господарі галі; М. Рудий, опікун дітий; Д. Мацковський і Т. Соломко, церковники; С. Шкапій, капітан. — К. Шевчук, секр.

ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ. Тов. „Українська Січ", від. 170, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінг відбудеться в суботу, 1. січня, в гали церковній при св. Сусеях Грін, точно о годині 6-тій вечером. На сей мітінг кождий член мусить явитися, бо є важні справи до полагодженя, а іменно: звіт урядників, звіт контрольної комісії і вибір нових урядників. Довгуючі члени мають вирівнати свої вкладки, бо в противнім разі зістануть суспендовані. Невимовлений член заплатить 50 цт. кари, а урядник $1.00. — І. Сосульський, секр.

ВІЛКСБЕРИ, ПА. Бр. св. Івана Хрестителя, від. 223, вибрало на річнім мітінгу дня 19. грудня отсей новий уряд: І. Винник, предс.; С. Фецьо, заст. предс.; В. Левко, кас.; І. Проць, заст. кас.; Г. Гулька, секр.; М. Коник, заст. секр. Будеться до відома, що мітінги будуть відбуватися кождого місяця в першу неділю по 15-тім, о 3-тій годині пополудни, в гали церковній. — І. Ч.

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ. Бр. св. Михаїла, від. 209, повідомляє своїх членів, що річний мітінг відбудеться в суботу, 1. січня, в гали церковній, точно о годині 1-шій пополудни. Проситься всіх членів, аби зійшлися на сей мітінг, бо є богато справ до полагодженя. Старий уряд здасть звіт з минувшого року. Буде вибір нового уряду. Котрий член не явиться на сей мітінг, заплатить кару $1.00, а урядник $2.00. Проситься всіх прибути на означений час. Напоминається тих членів, котрі довгують, аби вирівнали свої залежности, бо в противнім разі зістануть суспендовані. Будеться приймати нових членів до братства без вступного, а до У. Н. Союза за 50 центів вступного. Хто ще не є членом нашої організації, нехай не зволікає з дня на день, але най прийде на сей мітінг і забезпечить себе та свою родину в найстарший і найсильнїйший український організації. — Й. Гінда, предс.; Я. Кобз, кас.; М. Дмитрів, секр.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ. Тов. „Запорожська Січ", від. 155, вибрало на річнім мітінгу дня 12. грудня слідуючий новий уряд: Т. Гавриш, предс.; С. Гонимар, заст. предс.; Ю. Левків, кас.; В. Дзюбатий, з. кас.; М. Бумер, секр.; С. Корнаш, секр. рек.; І. Ракерчик, Д. Федчишин і Т. Пізнак, контрольори; А. Мельник, дверник; А. Сетник, заст. дверника; Г. Шевчук і А. Мачужак, прапорники; Х. Холодний, господарі; І. Бадух, О. Кравчук і І. Мацько, доглядачі хорих. Мітінги будуть відбуватися кождої другої неділі по першім в гали Івана Кавєрчака; під числом 782 Стейт стр. — М. Чумер, секр.

Новість! Новість!
Михайло Яцків.
ХРИСТОС У ГАРНІЗОНІ
— і —
ИНШІ ОПОВІДАНЯ.
Ціна 40 центів.
Замовленя висилайте враз з грішми на адресу:
„SVOBODA"
83 Grand Street,
Jersey City, N. J.

ПРИЙШЛИ З КРАЮ
НОВІ КНИЖКИ.
М. Байєр: Причини аграрної революції на Україні ..... 5 цт.
Н. Бурлака: За Рідний Край, оповідання з часів Хмельниччини 35 цт.
В. Гнатюк: Національне відродженє Австро-Угорських Українців ..... 30 цт.
Е. Гуцайло: Завдання Громади. Короткий нарис завдань комунальної політики ..... 25 цт.
В. Дорошенко: Житє і Слово. Статті на літературно-громадські теми ..... 60 цт.
В. Дорошенко: Українство в Росії. Новійші часи. З многими портретами ..... 40 цт.
О. Кириленко: Українці в Америці 20 цт.
М. Кордуба: Північно-Західна Україна ..... 40 цт.
М. Кордуба: Територія і населенє України ..... 40 цт.
Др. З. Кузьляк: З культурного життя України ..... 30 цт.
Др. І. Куровець: Житє і здоровє людей ..... 75 цт.
Др. В. Сімович: Рідне Письменство. (Що кождий Українець повинен прочитати з рідного письменства) ..... 10 цт.
І. Свєнціцкий: Про музеї і музейництво ..... 50 цт.
І. Франко: Нарис Історії Української Літератури $2.00
Д. Пігельський: Русь-Україна а Московщина-Росія. Історично-політична розвідка, з картою України ..... 40 цт.
Замовленя і гроші посилайте на адресу: 145x157
UKRAINIAN BOOK STORE,
437 N. 6th AVE., SCRANTON, PA.

ПОЗІР! ТІ, КОТРІ ПОСЛІДОВТЬ
найдуть дорогу до маєтку просту і легку, як дорогу на баль або як з праці до дому, коли зголоситься по ціні пояснення, залучаючи копії своїх патентів, оригінальних рисунків або моделі і 4-ро центову марку. 40кч—
T. R. KRZYZANOWSKI,
421 Tecumseh St., Fall River, Mass.

УКРАЇНСЬКИЙ ДОКТОР
ДР. М. МІЛОСЄВИЧ
бувший военний доктор в старім краю. 100кч—
DR. M. MILOJEVICH,
417 WOOD STREET,
PITTSBURGH, PA.

ПЕРШОРЯДНА УКРАЇНСЬКА
АПТИКА І ДРОГУЄРІЯ
МИХАЙЛО УГОРЧАК,
(Давнійше C. J. McCloskey)
216 Washington St., cor. Sussex St.
Jersey City, N. J.
Приймаємо ліки після лікарських рецепт скоро, сумлінно і по умірованій ціні. Має на складі великий вибір всіх рікарських зел і корінів, всі американські і заграничні патентовані ліки, маєть ціні т. т. великий вибір перфюм, ку дрів Випуски косметики і взагалі все що входить в обсяг аптикарства і дрогуєрії. Морожене і Содя.
Здобуваємо правдиві і фахові державні дипломи, даємо найкращу запоруку сумлінної, скорої і точної обслуги. 107кч—
Отворене кождого дня, в тижни включно неділї і святи від 8-ої год. рано до 11-ої вечер.

ПЕТРО ЯРЕМА
РУСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
ВИПОЗИЧАЄ КЕРИЧІ НА ВЕСІЛЯ, ХРЕСТИНИ І ВСЯКІ ДРУГІ ЗАБАВИ.
115 Avenue A, NEW YORK, N.Y.
Telephone: Orchard 2968.

Не відкладайте
Ви спевностию маєте родину в краю і хотяй 5000 миль ділить Вас від неї, а однак радібисьте вислати на свята, святочний дар КОЛЯДУ як довід, що памятаєте за ню. Ще час післати, лише не відкладайте.
Bosak State Bank
SCRANTON, PA.
Висилає гроші до всіх частий світа телеграфічно по найнизшім деннім курсі яки найкорше, що стверджують посвідки з власноручними підписами адресатів.
Продає шифкарти до краю і спроваджує родину з краю. Виготовляє документа потрібні в тій справі.
За ретельну і справедливу обслугу ручиться, приходіть або пишіть на адресу:
BOSAK STATE BANK
Scranton, Pa.
Стан маєткований поверх $4,700,000.00.

Звісний Dr. GREY
30 ЛІТ НА ОДНІМ МІСЦІ
ВІН УЖЕ ВИЛІЧИВ ТИСЯЧІ МУЩИН І БАЖАЄ ВИ І ВАС ВИЛІЧИТИ
117 E. 17th St., UNION SQUARE, New York City.
Коли терпите на нирки або міхур, сечну недугу, печему, пропуклину, гемороїди, фістулу, ревматизм, невралгію, нервовість, болі крижий, слабости носа, горла і жолудка, кашель, застуду, запаленє легких або всяку иншу хронічну недугу. Коли лікар, який лічив Вас ще не вилічив Вас, ідіть до добре звісного і давно основаного офісу д-ра Грея, бо він вилічить те, чого другі не могли.
ПОРАДА ДАРОМ. — ЛІКИ $1.00.
За професійну обслугу числить низькі ціни.
Години: від 9-ої до 8-ої; в неділі від 9-ої до 3-ої.

ДР. КАУФМАН
ЗВІСНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ СПЕЦІЯЛІСТ З КИЄВА
і від 15 літ в практиці все на одним місци, вилічив тисячі женщин, мущин і дітий. Др. Кауфман має найбільший і найлучший урядний офіс до єгзаміновання і лїченя всіх недуг жіночих, мужеських і дїточих. ЕСЛИ ВИ ТЕРПИТЕ НА ЯКУ НЕДУГУ, прийдіть до Д-ра Кауфмана сейчас, а тут совісно Вам скажется у Вашій мові, що Вам бракує, на що і від чого хворієте, що Вам робити, чим відмовлятися, де заменшувати треба. Др. Кауфман дуже совісно, старанно і успішно лічить задуху, болі крижий, завороти голови, затроєнє і неправильність крови, ревматизм, ломанє костий, паралїж, катар легких і жолудка, нирок, міхура, інфлюенцу, випаданє волося і всі жіночі недуги, яко вкупер спеціяліст.
DR. KAUFMAN,
111 E. 7TH STREET, NEW YORK, N. Y.
ГОДИНИ ОФІСОВІ: що дня від 9. рано до 9. вечер., в неділю від 9. рано до 4. пополудни. — TEL. ORCHARD 6352.

ТЕРПЛЯЧІ МУЩИНИ

Dr. MESSEC,
124 No. 8th Street,
Philadelphia, Pa.
ВИ ПОТРЕБУЄТЕ ПОМОЧИ
Я ДАЮ РЕЗУЛЬТАТИ
скоро, стало і по малій ціні без перерви часу у Вашій роботі. Коли Ви не могли осягнути поміч у Наших досвідчених і пробуваючих знелюдї і починаєте тратити надію, згодости ся до мене, щоб я Вас здавав і подужав, що для Вас можу зробити. Я маю 20-літну безперервну практику в медицині і операцію в стеті, спеціяльнім, лїченя хронічних недуг, нервових і скомплікованих слабостий а Ви осягнете користь з мого досвіду, бо я запікуюсь Вами особисто кождого часу як Ви прийдете. Я буду лїчити Вас найлїпшими модерними і нужними методами якими лиш розпоряджаю, так електричними як і медичними. Коли й не міг після свого осуду Вам помочи, то я Вам скажу. Коли Ви є недужі, немічні, нервові або вичерпані, порадьтеся мене.
НОВА МЕДИЧНА СИСТЕМА
Електричне лїченє і пряме застрікуванє крови через шпиленє безвольсом і серум, яких я уживаю запевняє Вас про добрі успіхи.
Dr. MESSEC 124 N. 8th Street
СПЕЦІЯЛІСТ PHILADELPHIA, PA.
ПОРАДА ДАРОМ.
ГОДИНИ ОФІСОВІ: щодня від 9. рано до 8. вечер.
В неділі від 10. до 1. в полудне.

Навідайтесь сейчас до
Doctor ZINS
СПЕЦІЯЛІСТА З ПОНАД 25-ЛІТНОЮ ПРАКТИКОЮ.
Др. ЗІНС лічить хронічні недуги, нервові, серця, жолудка, печінки, нирок і міхура, неправильности мочові, секретні недуги, і у всіх случаях нервового особлення.
В случаю ЗАТРОЄНЯ КРОВИ застосовується до найлїпших і добре звісних, досьвідчених і новітних методів.
МУЩИНИ, котрі є недужі, ослаблені, блїді, вичерпані і знеохочені, найдуть опіку на всяку їхню недугу. Комплекси недуги є відповідний причину легко усунеться і здоровлє повертається. 102—
ПРИЙДІТЬ НА БЕЗПЛАТНУ ПОРАДУ.
Не буде Вас нічого коштувати, щоб здавав Вас др. Зінс. Винагорода за його методу є дуже умірована і не дорожевисше ціни, яку кождий несчий чоловік хоче заплатити. Богато недужих мущин це сотки миль, щоб найти поміч. Досліди попереджаючі лїченє переводиться на крови системою Вассермана і бадається мікроскопом для докладного справдженя проів недуги і впливу лїченя.
ОФІСОВІ ГОДИНИ: Щодня від 10-ої рано до 7-ої вечер, в неділі від 10-ої рано до 4-ої пополудни.
DOCTOR L. ZINS
110 EAST 16th STREET,
NEW YORK, N. Y.

Безплатна Кес-Рей бадаєнє.

МУЩИНИ ЖЕНЩИНИ ПОЩО ТЕРПІТИ?

УДАВАЙТЕСЬ ДО МЕНЕ ЗА ПОМОЧЮ

покористайтесь моєю довголітньою практикою в лінченю слабостий і хронічних хворот. Богацько вилічених осіб з Ню Йорк, Брукляи, Ню Джерзи і околиці можуть особисто посвідчити про успіхи моєї лічничої методи. Чого зволіжати, єсли не в силі буду Вам помогчи, скажу про се отверто і безплатно.

ТИЖДЕНЬ ЛІЧЕННЯ

після старанних дослідів переконає Вас про успіх моєї лікарської практики. 153—

ЕСЛИ ТЕРПИТЕ на нервовий розстрій, заворот, ослаблення, кровні і сідрні недуги, мачення в очах, слабу память, обезсилені нерви, безсонність біль карку і хребта, ревматизм, безвладність рвзий, біль горла, жолудка і внутростий, неправильно, обложення язика і запір—ПРИХОДЪТЬ ДО МЕНЕ.

ПОРАДА ДАРОМ Спішіть сейчас.

ЕЛЕКТРИЧНЕ ПРИМІНЕННЯ І БЕЗПОСЕРЕДНЕ ЗБОГАЧЕННЯ КРОВИ Є ЗАПОРУКОЮ УСПІШНЬОГО ВИСЛІДУ ЛІЧЕННЯ.

Dr. HANNON, Specialist 146 E. 14th ST., NEW YORK
Opp. Tammany Hall

Офісові годині: Денно від 9. до 4. і 6. до 8. вечером. В неділю і дні святочні від 10. рано до 2. пополудни.

ДОБРА НОВИНА ДЛЯ УКРАЇНЦІВ

Українці можуть виїздити до старого краю без перепон.

ПАСПОРТИ доставляємо в дуже короткому часі.

КАРТИ КОРАБЕЛЬНІ продаємо до:

ДАНЦІГУ, ЛІБАВИ, РИГИ, ОДЕСИ.

Ручимо за солідну поміч. Постараємось о приміщенне підчас побуту в Ню Йорку, і безупитно займемося вашими пакунками.

ПОЛЬСЬКІ МАРКИ.....$ 2.00 за тисяч
В ОБІГУ РУБЛІ.....$ 6.80 за тисяч
ЧЕХО-СЛОВАЦЬКІ КОРОНИ.....$12.00 за тисяч

Пересилаємо гроші за повною запорукою. — Справадимо вашу рідню протягом 8 тижнів.

Пишіть або зголошуйтесь особисто до: 153в4ф

ARMIN HERZEG,
127 WASHINGTON ST., NEW YORK CITY

Branch Foreign Money Order Agent of the AMERICAN EXPRESS COMPANY. Near the Liberty and Cortland Street ferries.

PAIN-EXPELLER

Більше як пятьдесять літ Пейн Експелер був уживаний по цілім світі через міліони людий, котрі найшли в нім велику поміч на болі ревматизму, невральгію, перестуду, біль горла, болі в грудях і плечей, симптоми інфлюенси.

Правдивий Пейн-Експелер носить нашу фабричну марку ЯКОР на пачці, як і ґваленку на самій фляшці. Уважайте на сю продажну марку при куповаию оскільки хочете добрий старий Пейн Експелер, котрий приніс вигоду до богатьох хат через дві генерації.

Пейн Експелер продаєть ся всюди де продаєть ся лікарства 35 центів і 70 центів за фляшку.

Виробований через

F. AD. RICHTER & COMPANY,
COR. 3rd AVE. & 35th ST., BROOKLYN, N. Y.

ПОМОЖІТЬ СВОЇЙ РОДИНІ.

З огляду на низький курс грошевий, єсть добра нагода подати ВИДАТНІЙШУ ПОМІЧ своїм рідним, тому посилайте тепер гроші чеками, лише не йдіть до покутних аґентів але удавайтесь до банку існуючого від 20 літ, котрий своїм майном заручить кождий Ваш цент, а тим банком єсть БАНК ЕМІЛЯ КІССА під контролею Стейту Ню Йорк.

КОЖДИЙ ЦЕНТ ПОРУЧЕНИЙ МЕНІ доручує в як найкоротшім часі з повною ґваранцією а на доказ доставляю рецепіси з підписом Ваших рідних, що посилку отримали. 152—

ШИФКАРТИ продаю по компанічних цінах, всіх корабельних ліній, до: Гамбурга, Бремен, Ґданьска, Лібави, Ротердаму і Антверпії.

ПАШПОРТИ виготовляю БЕЗПЛАТНО при купні шифкарти. Мій нотаріяльний департамент виробляє всякі документи старокраєві, як контракти, повновласти і афідевіти на спровадженя рідних з краю.

Приймаю вкладки ощадности і плачу від них 4% річно. Тому як хочете бути чесно і ретельно обслужені, то зайдіть або пишіть до:

EMIL KISS, Banker,
133 SECOND ST., COR. 8TH ST., NEW YORK CITY

УКРАЇНЦІ!

Читайте кілька переконуючих аргументів чому Ви повинні звертатися до нашого банку за всіми Вашими потребами:

Наш банк є кільнадесятьлітною інституцією під державною контролею, отже все є певне. 111—

Ми висилаємо тисячі людий до старого краю, що є доказом довіря до нас.

Ми Вам виробимо ПАШПОРТИ в кількох днях листовно і без жадної страти дорогого часу для Вас.

Продаємо шифкарти до всіх портів на найбільші і найсильніші кораблі разом з тіжетим колійовим по найнизших цінах компанічних.

Ми Вас не силуємо мінити Ваші гроші.

Ми виробимо всі потрібні леґальні папери і спровадимо Ваші рідні з краю до Америки без жадного клопоту і великих коштів.

Куфри всякуємо від випадків як до Вашої місцевости.

Посилаємо гроші до старого краю по найнизшім курсі з повною ґваранцією.

Отже, єсли хочете щасливо і скоро заїхати до старого краю, звертайтесь до нас по всі інформації, а звощадите богато трохи заправдешного гроша.

MORRIS ENGEL, UKRAINIAN BANKER,
129 GREENWICH STREET, NEW YORK, N. Y.

МІСЦЕВІ ОГОЛОШЕННЯ.

ТЕАТРАЛЬНІ ПРЕДСТАВЛЕННЯ.

(В сій рубриці містимо оголошення театральних представлень, концертів і забав, що полягають у них точки програми, імен осіб беручих участь і без домашніх покликів).

ALLENTOWN, PA.

За старанням Співацько-Драматичного Кружка відограють представленне ЗА СИРОТОЮ БОГ З КАЛИТОЮ, образ драматичний з житя народа з 6-ох актах і зі співами, в суботу і неділю, дня 1. і 2. січня 1921 р. в Українській гали під ч. 808 Front Street, Allentown, Pa. Початок о годині 7-ій вечером. Вступ 75, 50 і 35 центів. Режісер і діріґент п. Григорій Пинюк. Весь дохід на Українську тюрму. Просимо. Нехай Зич. Пр. Д. Марії.

Отсим запрошують всіх Українців і Українок як з Алентани, так рівнож з близьких і дальших околиць, бо представлене дуже гарне і поучаюче. Хто не прийде, той буде довго жалувати.

15711 КОМІТЕТ.

DETROIT і HAMTRAMCK, MICH.

Співацьке тов. Ів. Котляревського відограє в неділю, 2. січня 1921 року в Українській Хаті, 22 Grayling Ave., Hamtramck, Mich. представленне ВЕФЛЕЄМСЬКА НІЧ, ораторія сценічна в 4. діях, І. Я. Луцика. Музика О. М. Копка. Вступ 50 цит. Початок о годині 7.30. вечером.

15711 КОМІТЕТ.

NEW HAVEN, CONN.

Заходом товариства „Бандурист", відбудеся дня 1-го січня 1921 р. на гали церковній, 127 Парк Стріт, Ню Гейвен, Конк., ВЕЛИКИЙ КОНЦЕРТ в честь 60-літні роковини смерти Нашого Батька Тараса Шевченка. Початок точно о годині 7-мій вечером. Цінки місць 50 центів. 56-57

Українці і Українки! У кого в грудях бесь українське серце а плине еще козацька кров, то просимо явитись на це велике свято, де всі разом, спільно вшануємо память нашого найбільшого поета і борця за волю поневоленого українського народу. Слишіть вси, тим більше, що програма велика, бо містить в собі 38 виступів а рівнож буде виступати наша шкільна дівчора. Залишни наші партійні переконання на сей великий день а покажім, що ми всі діти одної Неньки України. Покажім, що ми уміємо вшанувати память нашого найбільше заслуженого борця і мученика. Тож чолом об землю перед Батьком Кобзарем. За виконанне програми ручить — „Бандурист".

NEWARK, N. J.

Заходом Українського Ам. Кружка, д. Василь Кузів, виголосить другу часть ВІДЧИТУ на тему: „Як повстають війни", в неділю, дня 2-го січня 1921 р. в Українській Президерській гали, 49-51 Beacon St., Newark, N. J. Початок точно о 7-ій годині вечером. По відчиті вільна дискусія. Вступ 10 цит. Чистий дохід призначений на Рідну Школу. 157

БОЛГАРСЬКИЙ ЧАЙ НА КРОВ

ЯК ВПЛИВАЄ НА НЕМІЧНИХ?

Прочищує затроєний організм, підлягни всякого рода хворотам.

Відсвіжує і справляє кров.

Унормує печінку.

Счищує нирки.

Надає животність цілому організмови.

Оживляє зір очий і чертвість тіла, що вказує добрий стан здоровля.

ЯК ВПЛИВАЄ НА ЗДОРОВИХ?

Удержує порядок цілого організму.

Творить міць поборювати шкідливі мікроби в часах пошестий.

Недопускає перестуду і зберігає від інфлюенси, хрипки і запалення.

Се одинокий у світі фамілійний лік.

Зладити і пити горячій; тим робом придбаєте собі здоровий чистий покорм, який призначила своїм дітям ненька-земляця.

Держіть у себе в хаті пачку Bulgarian Blood Tea.—Продаєть у всіх аптеках.

Єсли нема на складі, жадайте щоб замовив, або вишліть почтою $1.25 на одну пачку більшої величини, або $3.15 на три пачки а $5.25 за шість пачок. Адреса: Marvel Products Company, 29 Marvel Bldg., Pittsburgh, Pa.

ПОСИЛАЙТЕ ГРОШІ НА РІЗДВЯНІ СВЯТА В УКРАЇНУ, РОСІЮ, ГАЛИЧИНУ І ЧЕХО-СЛОВАЧЧИНУ

через наш Банк — під стейтським доглядом
НАЙКРАЩИЙ ДАР ДЛЯ ВАШОЇ РІДНІ В СТАРІМ КРАЮ СЕ МОНЕЙ-ОРДЕР

ADLER, SALZMAN & ADLER
УКРАЇНСЬК БАНКИРІ

Пересилаємо гроші після найнищого денного курсу в дуже короткому часі із запорукою доставки, також можемо депозитувати ваші гроші в якому хочете банку в Старім Краю і доставимо вам банкову депозитову книжку. 142ч—

КОРАБЕЛЬНІ КАРТИ на всі лінії після цін корабельних компаній, потрібні документи, паспорти, віза дістанемо вам в незвичайно короткому часі.

СВОЇХ РІДНИХ єсли бажаєте спровадити до себе, ми дамо вам безплатні інформації.

ПРОДАЖ І КУПНО ФАРМ, ДОМІВ І ЛЬОТІВ.

Памятайте наш адрес:

ADLER, SALZMAN & ADLER,
АВТИРОЗОВАНИЙ СТЕЙТОВИЙ БАНК
51-53 CONGRESS AVE., NEW HAVEN, CONN.

ПЕРЕД РІЗДВОМ

кождий думає післати певну суму гроший своїм рідним в старім краю.

Коли хочете, щоби Ваші рідні дістали від вас поміч еще перед РІЗДВОМ, то посилайте Ваші гроші ЧЕКОМ тільки через

УКРАЇНСЬКЕ БАНКОВЕ БЮРО В НЮАРКУ.

Ми доручуємо гроші після дневного курсу своїми власними ЧЕКАМИ в протягу 3—4 тижнів. 136ч—

В Галичині, Буковині, Підкарпатській Україні і Польщі, ми маємо своїх власних кореспондентів майже в кождім більшім місті. Наші чеки є платні здебільша через "WIENER BANK VEREIN" і так є вже знані, що гроші на них можна підняти майже в кождім банку.

Кромі сего „Українське Банкове Бюро" виробить Вам ПАШПОРТ до краю.

Продасть Вам ШИФКАРТУ по компанічній ціні на кожду лінію.

СПРОВАДИТЬ Вашу родину з краю в короткім часі і ДАСТЬ Вам совісну пораду і точну обслугу в кождій справі. — Приходіть сейчас або пишіть до:

UKRAINIAN BANKING BUREAU,
185 SPRINGFIELD AVE., COR. MERCER ST., NEWARK, N. J.
Емільь Германус, Банкир, Мировий судія і Нотар.
НАША ФІЛІЯ Є ПІД:
206 FERRY STREET, NEWARK, N. J.

НА РОЖДЕСТВО В СТАРІМ КРАЮ

Ті котрі желають бути в Европі і спільно зі своїми рідними пересьвятнувати РОЖДЕСТВО мають найлучшу нагоду тепер їхати під охороною нашого провідника Доб. Евгенія Рейховського, котрий відїзджає з коротці до Европи. Доб. Рейховський буде помагати в всяких потребах в часї подорожи. А также буде слідити за Вашими багажами, щоб Ви могли в цілости перевести на місце призначення. Тому ті, що желають прилучитись до партії зволять ласкаво прислати 20 дол. завдатку на замовлення місця на корабли.

Всі желающі спровадити свою рідню до Америки мають найлучшу нагоду мати на услугах Доб. Рейховського, котрий їде в тій цїли, щоб відвайти Ваших рідних і привести їх до Америки. Ви можете самі зрозуміти яку велику поміч ми дамо для Ваших рідних котрі можливо нїколи не їздили та неможуть дістатись до Злучених Держав.

Се вже третий із ряду з наших представників котрого посилаєм до Европи на жадане наших клієнтів, щоб дати наглу поміч їх нуждаючій родині в старім краю. Отже хтоб хотів скоро спровадити свою рідню або передати грошеву поміч на РОЖДЕСТВО нехай сейчас напише до нашого банку.

ЯК ХОЧЕТЕ скоро вислати гроші до КРАЮ, то наш банк чесно Вас обслужить. Гроші вимінюємо після біжучого щоденного курсу та пересилаємо до краю ТЕЛЕГРАФНО, МОНЕЙ ОРДЕРОМ І БАНКОВИМ ДРЕФТОМ як найскорше і під повною ґарантією. НАШ БАНК СТОЇТЬ В ТІСНІЙ ЗВЯЗИ З ЕВРОПЕЙСЬКИМИ ДЕРЖАВНИМИ БАНКАМИ, тому всяка посилка єсть певна, скора і дешева. Посилаючі гроші через наш банк дістають ОФІЦІЯЛЬНІ ПОСВІДЧЕНЯ „РЕСИТ" яко запоруку своєї посилки, та доручаєм власноручно підписи краєвої почти.

У всіх потребах пасажирських і банкових просимо звертатись особисто або листовно на адресу: 41—

HENRY C. ZARO, BANKER,
39 COOPER SQUARE, DEPT. U. F. NEW YORK, N. Y.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

Оголошення женитьби не приймаємо. — За одно поміщення платитьс 10 центів за стрічку (5 слів), два більше поміщень 7½ цента за стрічку від кождого поміщення. Після сили на дворяжове оголошуванє з 6 стрічок належить прислати $1.00. Оголошення продажи фарм приймається лише такі, коли в тім є поданя сама ріжка є на продаж, інвентар, запаси, поданя і ціна. Рішучо не приймаємо оголошень з всякими дивовижними описами, висловлюванне надмірно прикмітности для костумера і нападів других продавців.

В справі поміщуваних оголошень на адресу „Свободи", не належить запитуватися адміністрацію а писати прямо на таку адресу, яка є подана в часописи. Адміністрація не має обовязку відкривати імен сторін, даючих анонімну адресу.

Пошукуєся ДЯКОУЧИТЕЛЯ. Вимоги: знанне хорального співу. До обслуги: Little Falls, Herkimer, Utica і школи. Обняти можна сейчас. Голосітись: REV. STEPHEN SKLEPKOVICH, 331 Moore Ave., Herkimer, N. Y. 157-2

О. БАЛЕШТА просить отсею дорогою подати свої адреси від Родинщів замешкалих в Бруклєнд і Ню Йорк. Адреса: MRS. M. FARION, Box 7, Sifton, Man. Canada. 57зі

ЖЕНЩИНА, інтелігентна, в середнім віці, розуміє на кравей кухні першорядно, пошукує місця до заряду дому у сиротинці. Ласкаві зголошення прошу слати: ГАЗДИНЯ, c/o Swoboda, 83 Grand St., Jersey City, N. J. 156-1

ЩАСЛИВІ ДНИ!

Наступлять для тих Українців в Америці, котрі будуть знати анґлійський язик. Коли Ви до сего часу не володієте ним, то впишіться до нашої школи а в протягу 3 місяців Ви будете читати, писати і говорити по анґлійськи. Пробні лекції і подробиці висилаємо за 10 цит. грішми або марками, можна і канадійськими. Адресуйте: 95-98

FIRST AMERICAN PREPARATORY SCHOOL,
Dept. 46, 525 West 47th St.,
New York City.

ЕКСТРА! Конець пришов для зайдів і опустні! Хто Вас обікрав або пошукував? Де твій муж або жінка? Прийдіть зі своїми клопотами до нашого офісу до одичного українського то детектива Михайла Геллес, капітана на Резервової Поліції. Приймаємо справи по цілій Америці. Порада даром. Повне вдоволенне. Памятайте на адресу: MICHAEL GELLES, 299 Broadway, New York City — Telephone: Worth 8515. 100—

ХТО МАЄ ЗАМІР

спровадити знакомих або родину з краю до Америки а жадає інформацій в тій справі, хай зголоситься до: 43—

IMMIGRANT AID CO., Inc.,
49 E. 7th Street, New York City.

ШКОЛА АКУШЕРІЇ.

Учіть ся АКУШЕРІЇ в нашій школі або в своїй хаті від нашого директора; старанна, ціленита і сиора наука; приймаєсь кождого часу. По укінченю видаємо ДИПЛОМ. АДРЕСУВАТИ: International School of Midwifery, Inc., Dr. S. Deutsch, Pres., 229 E. 14th St., New York City. Телефон: Stuyvesant 823.

НА ПРОДАЖ 12 АКРІВ ФАРМА

з будинками. Ціна $110.00 за акер. Більше як 600 дерев молодого саду, пів акра суниць, пів акра малин; недалеко стації, 2 милі до міста Athens і City Hudson. По дальші інформації довідуйтеся у властителя: MICHAEL KIUBA, 442 Broadway, Watervliet, N. Y. 57-2

ЖМІЧНИК є одним з найлїпшо домашних лїків і певним средством проти ревматизму, болїв плечий, колена і болїв грудий, є поміч не на болї голови, на болї суставів у руч і ніг, на легкий паралїж руку, болї горла і зубів. СЕЙ ЛІК Є ЙОГО РОБУ СЛАВНОГО Д-РА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО.

Відность се до генерального аґента, получити 3-центову марку на відповідь. 384—

MIKE FEDIW,
8 WASHINGTON AVE.,
HARTING ON HUDSON, N. Y.

АДВОКАТ
O. H. DROEGE
49 E. 7TH ST., NEW YORK
Розмовитесь по українськи.
Години урядові від 4. до 8. пополудни кождого дня, окрім неділь і свят. 68—

DR. M. SMITH
16 E. 7th ST., NEW YORK
Tel. Orchard 6072.
коло Церкви св. Юрія.
Говорить по українськи.
Лічить успішно недуги мущин, женщин і дітий. 144—
Найдосконалїйші електричні апарати.

ВЖЕ ВИЙШОВ З ДРУКУ
КАЛЕНДАР
СИРІТСЬКОГО ДОМУ НА РІК 1921
Ціна 75 центів а на Канаду 1 доляр.
Замовлення належить посилати на адресу:
ORPHANAGE BOOK STORE,
832 NORTH 7th STREET,
PHILADELPHIA, PA.

ДР. ІВАН СМІТ
ЛІКАР УКРАЇНЕЦЬ. — СПЕЦІЯЛІСТ ОПЕРАТОР.
ВОКОНУЄ НАЙТЯЖКІ ОПЕРАЦІЇ МУЩИН, ЖЕНЩИН І ДІТИЙ, СПЕЦІЯЛЬНО ПРОПУКЛИНУ (Т. Є. КИЛУ), ЛІЧИТЬ З ПЕВНИМ УСПІХОМ РЕВМАТИЗМ, НЕДУГИ ЖОЛУДКОВІ, СЛІПУ КИШКУ, ГЕМОРОЇДИ, ГРУДИ ЖИВІТ, ГОРЛО, УШИ І ИНШІ НЕДУГИ МУЩИН І ЖЕНЩИН, ЄСЛИ ХТО НЕ МОЖЕ ПРИЙТИ ДО МЕНЕ, ТО НАПИШІТЬ ЛИСТ І ОПИШІТЬ ВСЮ ВАШУ НЕДУГУ, ЗАЛУЧІТЬ МАРКУ НА ВІДПОВІДЬ.

Dr. JOHN SMITH, Jr.,
327 EAST 17TH STREET,
NEW YORK, N. Y.
Години урядові: 12—2 попол. і від 6—8 вечер, а в неділі і свята від 10-той рано до 2-ої пополудня.
Телефон: Stuyvesant 4498.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА"

Коляди і Щедрівки
на
РІЗДВО ХРИСТОВЕ І БОГОЯВЛЕНІЄ
з додатком
Пісень стостатних, воскресних і инших пісень церковних.
Ціна 25 цит.
Замовляйте висилайте враз з грішми на адресу:
„SVOBODA"
83 Grand Street.

МОЖЕТЕ ВЖЕ ЗНОВ БЕЗПЕЧНО ВЕРТАТИ ДО КРАЮ.

Шифкарта до Львова (через Антверп на Ред Стар або Кунард Лінії) $108.40
До Бремен.....$125.00
До Гамбурга.....$125.00
До Лібави.....$145.00
До Антверп.....$100.00
До Ротердаму.....$100.00

До кождої шифкарти доплачуєть $5.00 воєнної такси.
ПАШПОРТИ виробляємо в двох днях.
СПРОВАДЖУЄМО рідних з краю. 147вч—
ШИФКАРТИ з Варшави до Ню Йорку з усіми доплатами $135.00.
По всякі інформації просимо звертатись до:
EUROPEAN STEAMSHIP AGENCY, 115 FIRST STREET, NEW YORK CITY.

ТЕЛЕГРАМА
ДО ВСІХ УКРАЇНЦІВ, КОТРІ МАЮТЬ НАМІР ЇХАТИ ТЕПЕР АБО НА ВЕСНУ ДО КРАЮ.
Удавайтеся до Всеславянської Аґенції, котра є віддалена лише чотири бльоки від стації Пенсильвенія, котра спродає Шифкарти на всі лінії до краю і з краю.
Посідає добрий і чистий Готель для відїзджаючих і приїзджаючих. 149ч57
Спроваджує кревних з краю під опікою аж до Вашої місцевости. — Хто не може їхати або спровадити рідні з краю, нехай шле грошеву поміч. — Наше Бюро пересилає гроші чеками, почтою і телеграфічно по найнизшім деннім курсі або долярами з повною ґваранцією. — Пишіть сейчас по всякі поради до:
ВСЕСЛАВЯНСЬКОЇ АГЕНЦІЇ
Стефан Дембицький (властитель).
ALL SLAV AGENCY, 204 WEST 27th STREET, near 7th Ave., NEW YORK CITY.

НЕДУГИ МУЩИН

Я є здаючий спеціяліст недугів мущинських в Пітсбурґу, штат Пенсилванія, Я зеставчений на доперо самовільні недуг мущинських, котрі ся сами знає і довгоплатну практику віддам для услуги недужим.

DOCTOR LORENZ

H. поверх, фронт.

944 Penn Ave., Пітсбурґ, Pa.

Урядові години: Щодня від 9. рано до 8. веч. В Пятницї від 9. рано до 8 веч. В неділї від 10. до 2.

МОЧОВІ ВІДХОДИ

рестрикт в 24 годинах

Кажда пачка має напись з MIDY

Уникайте підробок

ЛІКАРСТВА ДЛЯ НЕДУЖИХ

Молодість Бальзам	$5.00
Бальзам на подвигнене в середині	3.00
Бальзам на безсонність	2.00
Кроплї на горчі в жолудку	2.00
Пігулки на конпульсії	3.00
Кроплї до очий від запаленя	2.00
Лік на Солітер	5.00
Порошок до усування волося з лиця і тїла	1.00
Волосорість до поросту довгого волося	2.00
Вусорість до поросту довгих вусів	1.00
Пігули від руматизма і простуди	3.00
Масть до нетирання від руматизма	2.00
Жолудковий бальзам від катару жолудка	2.00
Пігулки до очищеня жолудка	1.00
Фарба на сиве волосе (на всі колькори)	3.00
Масть на пріщі, корости і лишаї	2.00
Геркулес, до скріпленя сил і апетиту	2.00
Крім і мило до гарного лиця	1.25
Успокоюючий бальзам на нерви	2.00
Лік від простуди і інфлюенци	2.00
Бальзам до очищеня лиснутої крови	2.00
Пігулки від болю голови	2.00
Порошок на пітніючі ноги	1.00
Лік від геморойів	2.00
Масть до катру в носі	1.00
Краплї до болю зубів	1.00
Лік проти болю в горлі	2.00

Як Ви недужі на яку хронічну або задавнену хоробу, прийдіть по нас і наш доктор Вам напевно поможе. До нас тілько 20 мінут їзди з Нью Йорку. З усїх частий Америки а навіть з Канади хорі їдуть до нас за помочию. Ми і Вам добре поможемо.

Пишіть по катальоґ або прийдіть зараз до нас. Листи, гроші і мондердер належить адресувати до:

ST. MICHAEL MEDICINE CO.,
Incorporated
DEPT. D
CARLSTADT, N. J.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

DR. B. HOHENBERG

Звісний старорадний лікар, лічить чесно і ручить за успіхи. Кожда женщина або мущина що терпить на болї жолудка, слабости внутрости, легких, біль хребта, ревматизм, перестуду, чирваки і скірні виходи, заворот голови і т. и., нехай прийде і особисто переконається про спосіб мого лїченя. Затроєнє крови, заразливі хороби і їх наслїдства лїчиться найновійшим способом, особливо. Операції мущин і жінок перевожу в приватному шпиталю при участи славного віденського оператора. Головно пропускаю і спіну кипку (appendicitis). Хто не може прийти особисто, нехай опише свої недомагання і дістане совісну, безплатну пораду. 51-57

На відповідь залучити почтову марку.

DR. B. HOHENBERG
304—2ND AVENUE
поміж 17 а 18 улицею.

Офіс отворений кождого дня від 9. рано до 9. вечером.
Телефон: 1882 Stuyvesant.

НОВИНКИ.

Посмертна згадка.

В понеділок, 27. с. м., помер по занадженє легких парох горської гр.-кат. церкви в Клівленд. Згадуємо **Михайло В. Балог.** Покінчив покінчив богословські студії на угорській Україні, а до Америки прибув перед 25 роками. Смерть заскочила його в 56 році житя. Він був одним з найбільше учених богословів гр.-кат. церкви в Злучених Державах, визначався гарним характером і був цїле своє житє поступовою людиною. Дня 25. серпня 1899 року Ст. п. о. Балог вступив в ряди У. Н. Союза, а вступив з сеї організації в серпни 1915 року. Яко член нашої організації він працював для неї щиро і безкорисно, за що наші люди його високо цінили і любили. На VI. конвенції У. Н. Союза, яка відбулася в Пітсбурґу, Па., в 1900 році, він був предсїдателем сеї конвенції, а двома наворотами, на X. конвенції У. Н. Союза, в Філядельфії 1908 р. і на XI. конвенції в Клівленді 1910 р., був вибраний майже одноголосно духовним управителем нашої організації. Ті, котрі покійного знали близше і котрі разом з ним працювали, відчувають щирий жаль по його втраті. Земля пером благородному Покійникови і вічна йому память!

Український концерт в Купер Юнїон.

Музична Ліґа Народного Інститута в Нью Йорку оголосила серію 15 концертів, які відбуваються кождої чергової неділї, о годині 8.15 вечер, у великій галї Купер Юнїон (Купер Сквер, біля 8-мої улиці) в Нью Йорку. Другий з ряду концерт названої ліґи відбувся минулої неділї (26. с. м.) і на програмі мав назву „Український Вечер". У тім концерті брали участь: Соня Єргін (сопраністка), Борис Заславський (барітон) і Російська Балалайкова Орхестра під проводом С. С. Самуельса. Пані Єргін акомпанїював на фортепяні Лазар С. Вайнер, а п. Заславському його власна жінка. Російська Балалайкова Орхестра виступала на сцену три рази (грала переважно вигаванки українських мельодий), пані Єргін співала два рази і п. Заславський два рази. Виконанє усїх точок випало бездоганно, а виконавці були приневолені заспокоювати розрадувану публику кількома наддатками. Сопраністка відспівала гарним шовковим і дзвінким голосом між иншими отсї українські народні пісні: „Ой у лузї тай при березї", „Реве та стогне Днїпр широкий", „Ой казала мені мати", „Вють вітри" і композицію Лисенка „Гетьмани, гетьмани". П. Заславський, котрий орудує небуденним барітоновим голосом, нарував публику отсими піснями: „Ой за гаєм, гаєм", „Дїд рудий, баба руда", „Ох я нещасний", „У сусїда хата біла", „Як до тебе ходити" і „Пійшла мати на село". Коли згадана висше орхестра грала українські щумки, козаки і коломийки, то деякі тесті аж підскакували на своїх місцях, а коли ся орхестра відіграла з бравурою „Закупла та сива зазуля" Нішинського, то величезна галя довго-довго гуділа від щирих і одушевлених оплесків.

На тім концерті видалася в очи тому, хто за тим слїдив, одна цікава річ: величезна галя (містить кілька тисяч людий) була битком набита (бо вступ був безплатний), але наших людий там не було. Хто з Українців ще доси не вірив, що нашу пісню опінюють більше ріжні чужинці ніж свої земляки, сей міг переконатися про се на згаданім недїльнім концерті. Адеж усе таки серце свідомого Українця росло і напувалося гордощами, що українська народна пісня знаходить у музичнім світї стільки признання і таку величезну скількість щирих та одушевлених приклонників.

А кому-ж належало би подяковати за улаштенє „Українського Вечера" в історичній галї „Купер Юнїон"?... Люди, котрі люблять красу і одушевляються штукою, хоч би вона була і „хахольською", не потребують ані подяки ані заплати. Артистичний світ не числиться з мамоною і „політикою" не займається.

Нерозумна женщина.

Щасливий спадкоємець, але не чоловік, тільки пес Рекса, кому пані Роз Е. Поттер з Чікаґо полишила у своїм тестаменті 8.000 долярів, з тою просьбою, що Рекса будуть щоденно купати, будуть йому давати досить квашеної капусти і клинку на кожде Різдво. Своєму стричечному братови пані Роз записала 5 долярів.

Хочуть спроваджувати уголь з Пенсильванії до Ню Йорку рурами.

Нюйорська міська комісія застановилася недавно над плином спроваджуваня угля до Ню Йорку з антрацитових копалень Пенсильванії при помочи двох 14-цалевих проводів з рур, якими тисненє води гнало би уголь вперед. Обчислюють, що межи містом Ню Йорком і Скрентоном, Па., є спад 2.000 стіп, значить, що вода в рурах, маючи такий спад, дуже легко транспортувалаб уголь яких сім мілїонів тон річно.

Чотири мілїони безробітних в Анґлії.

Безробіттє у Великій Британії зростає з кождим днем і створило серіозне питанє, головно за послїдних кілька днів, коли потиснули сильні морози. Ситуація представляється досить грізною. Безробіттє дітвачо найнизшу і середну клясу людности, яка не може найти занятя. З робітничих бюр повідомляють, що робітники викинено з роботи кругло 1.000.000, з котрих більшість має родини, що творить разом з до 4 мілїони осіб, які є наражені на голодованнє. Поміж ними є богато повернувших жовнїрів. Британське правительство старається запобічи сьому і винайти занятє для робітників. Взагалі безробіттє в Анґлії прибрало застрашаючої розмири, а таксамо і для цїлої Европи надходить чорна година. Большевизм знова загрожує правительствам сьогодняшньої Европи. Епископ Лондону видав зазив до всїх своїх повірених на користь анґлїйського духовенства, виміняючи богато випадків, де священики находяться в крайній нужді.

Буря на Великих озерах в Америці.

Буря на Великих озерах захопила паровець „Джозеф Нуд" і про нього нема ніякої вістки. Инші пароплави, „Шаґнесс", „Мейплї", „Гленлейон", „Кенора", схоронилися в пристані Джек Фіш на озері Супіріор. Буря позаносила кораблї на 75 миль від їх призначеної лінії, а метеляцка мета на озерах вже від двох днів.

Втопилося четверо дїтий.

Минулого вівтрка (28. с. м.) потонуло під ледом в Брукляні, Нюарку і Гленлейн четверо дїтий. У Форест Парку в Гленлейн (в дїльниці Квінс, яка належить до Великого Ню Йорку) спускалися дїти з горбка на своїх саночках. Сторож згаданого парку остерігав дїти, щоби вони не заганялися санками на став ч. 19, бо на тім ставі лїд є тонкий і може легко заломитися. Двох хлопців, 10-лїтний Річард Колм і 14-лїтний Гародьд Матерн, не послухали сеї остороги, зїхали на санках на став і стратили житє під задовмившимся ледом. В Нюарку, Н. Дж., пійшла під лїд на каналї Моріса і потонула 6-лїтна дївчинка Лїлїян Пленкет. Дві її товаришки виратувано і привернено назад до житя. Матій Кніта, 11-лїтний хлопчина в Бруклїнї, совгався на ставі Купера. Лїд під ним заломився і необачний хлопець стратив житє. Його 10-лїтного товариша витягнено з води живого; Тогосамого дня виратувано зпід заломившогося леду одного 9-лїтного хлопця на каналї Моріса і Джерзи Сіти і кількох хлопців нюйорських, під котрими заломився був лїд на озері в Центральнім Парку.

KI-MOIDS
ПРОТИ НЕСТРАВНОСТИ

В новій зернистій формі; брати на язик сухі, з содовою водою або з теплою або зимною, лїпше з теплою.

СКОРА ПОМІЧ!
Цїна: 25-50-75 цент.

Є ТАКОЖ В ТАБЛИЧКАХ

Продукований через Scott & Bowne Chemists

SCOTT'S EMULSION 15

ВАЖНЕ ДЛЯ ТИХ, ЩО ХОТЯТЬ ПОМОЧИ РОДИНІ НА РОЖДЕСТВО.

УКРАЇНСЬКА ЕКСПОРТОВА КО.

ФІЛІЯ АМЕРІКАН ЕКСПРЕС КО.

Висилає під ґваранцією долярови чеками гроші з лістою до Земельного Банку у Львові так, що гроші будуть виплачені в протягу чотирох тижнів. За гроші повна ґварантія. Гроші тепер вислані, будуть доручені перед Святами.

ВИРОБЛЯЄМО ПАШПОРТИ В ПРОТЯГУ 24 ГОДИН.

Купимо Вам шіфкарти по цїні компанїйній на найлїпші експресові кораблї.

Пишіть лише до одинокої чисто української Експортової Компанії.

UkrainianExportCo., Inc.
318 BROADWAY, NEW YORK, N. Y.

ФІЛІЯ: 664 JOSEPH AVENUE, ROCHESTER, N. Y.

ФІЛІЯ: 84 VAN BUREN STREET, PASSAIC, N. J.

НЕ ЗАБУВАЙТЕ НА СТАРІСТЬ!

ЧИ МАЄТЕ НАДІЮ КУПИТИ ДІМ ДЛЯ СЕБЕ?

Старість забезпечує собі через ощадність. Щадити в теперішнім часї справді тяжко, але все коли хто думає про старі літа так найде спромогу. Вкладайте лиш по 5 долярів місячно в по 10 літах одержите 1000 долярів. Дійсно дістанете

Як будете вкладати місячно 5 долярів в

ПЕРШІМ УКРАЇНСЬКІМ БУДІВЕЛЬНІМ І ПОЗИЧКОВІМ СТОВАРИШЕННЮ У ФІЛАДЕЛФІЇ

яке остає під надзором стейту Пенсильванія.

Згадане стоваришенє поможе Вам купити або побудовати дім, як лиш будете хотіти сего. Стоваришенє де ворганізоване власне в тій цїли, та удїляє позичок на будову і купно домів.

СТОВАРИШЕНЄ ЦЕ ПРИЙМАЄ РІВНОЖ ОЩАДНОСТИ І ПЛАТИТЬ БІЛЬШИЙ ПРОЦЕНТ ЯК БАНКИ.

Коли зложите тут гріш так підпомагаєте себе а не кого иншого. Чи хочете знати чому? Як так — прийдіть на мітінґ а дізнаєтеся.

Згадане Товариство з Новим Роком випускає нову серію шерів, себто буде принимати нових членів.

МІТІНҐ ВІДБУДЕТЬСЯ З. СІЧНЯ 1921 Р.

в гали Американсько-Українських Горожан.

Хто хотїли стати членом товариштва, нехай зайде на мітінґ, де здїлиться йому всяких інформацій.

УРЯД СТОВАРИШЕННЯ.

НЕДУГИ МУЩИН

Dr. Koler, 638 PENN AVENUE, PITTSBURGH, PA.

DR. KOLER є одиноким українським лікарем в Пітсбурґу, котрий відбув свої студії в Варшаві, має 29 літ досьвіду у лїченю. В лїчу ревматизм, пропускание, гемороїди, шкрофули, недуги легких, серця, жолудка, утроби, нирок, кишок, міхура недуги шкірні, як і всї недуги мущин, сиричевої нечистоти кропи. 914 і 806 уживають при лїченю ведуг крови. Гостість ся особисто, почтою не лїчить.

Годинки приймання: від 9. рано до 8. веч. в неділї від 8. до 2.

Забобонні моряки.

Ворожка поворожила і залога двох канадійських кораблїв сидить у теплих хатах, відмовляючися плисти на кораблях, які після віщовання ворожки мали розбитися на Великих озерах. Кораблї з набором будуть мусїли зимувати в Квебеку.

ТЕРПЕЛИВІСТЬ

Через поборюванє в собі дрібних забаганок, через витриманість на хлоп, через уміє заламуванє нервів потребами тяжкоприлаєнеся в нас сильна воля, сильніша від сили зари або електрики. Зовсїм рана — терпеливість.

Раптовним висиленєм ніхто удається нарих звеличенє великого дїла. Але здобуттю цивілїзації і наукові відкритя не здобуємо лише терпеливости людській.

Колиб артист, будівничий або мущ науки не мали терпеливости, то нїчи було би богато домів, церков і великих замків недокінчених, богато образів розпочатих, богато наукових праць без кінця. Коли Колумбу пустили ся кораблї, шукачи нової землї, то по чотирох тижнях збунтувалися моряки на його кораблї і не хотїли дальше їхати; але Колумб мав богато терпеливости. Перенїс усї закори і насмихи і терпеливо дїйшов свого. Не сама цїкавість ані жажда богатства допровадили до відкритя Америки, доводила того терпеливість. Терпеливість є тим світлом сонця, що ніколи не згасає; є сильним узброєнєм характеру, на якім ще ніхто не зайшов.

Найбільшою школою терпеливости є антропіяї. Безустанна чинність і радість в дослїдженю хорих в день і в ночи, вдвоєна, з якою хорі самі зносять болючі і довгі терпіня, заслугують на подиву і увагу. Ще з дитинства можна виробити в собі терпеливість навіть при найпростійших видовних занятях. Возьмім наприклад нашу мовлиці. Початки є дуже трудні, але більше терпеливости мовляють в себе, що науки терпеливости є важнійша від музики, і за короткий час осягають подвійну цїль: вивчуються труднощі музичного клавіша і роблять поступи до лиш теплевности, котрий придається їм опісля на кождім кроці.

Хто в малих справах не може бути терпеливим, той нїколи не потрафить доконати великої і важнїйшої дїла, ані власними силами видістатися з прикрого положення. За кождий раз побіди над нашою нетерпеливостю маємо ту нагороду, що вже кождий слїдуючий раз їде нам богато лекше побороти і і дає нам силу доконати ще кілька перемог і важнїйшого.

КООПЕРАЦІЯ В КАНАДІ.

Кооперативний рух в Канаді, також як і в Злучених Державах, має за собою вже довгу історію починів, невдач і успіхів.

За послїдних пятьдесять лїт почато було в ріжних провінциях домінії яких 80 кооперативних крамниць (сторів), та мало не половина з них або дуже не вдалося або скоро занепала. Головні причини недачі була правильно в тім, що кооператори не ставрали відповідного резервового фонду і всяка непередвидана втрата начинала банкротством. В 1896—1900 рр. був вже тільки один „стор", що переживе всї невдалі спроби кооперації, власне спілка в Стелартон в Новій Скотії. Але від 1900 р. почався новий рух і з того часу канадійська кооперація зростає помалу але певно.

Першу кооперативну крамницю в Канаді засновано в 1861 р., саме тим товариством в Стелартон, що й доси добре розвивається і торгує. Успіх, як кажуть, треба здавати великому менаджеру, переселенця з Анґлії, що вже звідти привіз з собою кооперативну практику й методи. Крамницю відкрито з 20 членами і тисяч долярів капіталу. В 1914 р. спілка мала 202 члени і поверх 16,000 долярів капіталу. Цю року виділувано членам від 3 до 12 процентів дивіденди.

Кооперація найбільше поширена в Новій Скотії й Онтерио. В Західній Канаді зроблено ще небогато, хоч в Алберті й Британській Коломбії видно вже теж здорові почини. Спілка на Ньюфаундленд мав найбільший торговий оборот з усїх кооперативних крамниць в Канаді.

В марті 1909 р. зорґанізовано Кооперативний Союз Канади, се федерація кооперативних товариств орґанізованих по Рочедельскому плану. В 1915 р. до союзу належало 22 кооперативних товариств. В 1918 р. їх числилало чомусь до 15. Тринайцять з тих товариств мало в 1918 р. торгу на 1,264,246 долярів, уділового капіталу 146,522 і чистого зиску 91,079 долярів.

Найбільш відома кооперативна спілка в Канаді є Британсько-Канадійське Кооперативне Товариство в Сіднї Мойнє в Новій Скотії, зорґанізоване в 190 бр. британськими матїрями. Товариство має за правило, що кредиту абсолютно не дається. Може тому, а може тому, що бовик матїрями там богато Анґлиянки, що з дому зривних до кооперації, а товариство скоро вирослo і розвинулось. За дванайцять лїт число членів зросло з 88 до 1,550, виплачені пай 1,710 до 88,692 долярів і продаж товару з 17,913 долярів до 675,204. За тих дванайцять лїт товариство мало торгу на звиш півтретя мілїона долярів, виплатило 260,000 дивіденди і зібрано резервовий фонд в 12,900 долярів.

Канадійський Кооперативний Союз робить тепер заходи, щоби для всеї Канади заведено одностайні кооперативні закони.

R. J. GLICK АГЕНТ АСЕКУРАЦІЙНИЙ ВІД ОГНЯ.

Офіс: WILLIAM McCONNEL BUILDING SHAMOKIN, PA.

ПРЕДВИДІТИ

є далеко лїпше, чим недовідіти. Хто уживає

SCOTT'S EMULSION

вправляє бистроту ума, який приносить в житю великі користи.

Scott & Bowne, Bloomfield, N.J. 20-27

ДОБРА ВІСТЬ ДЛЯ НЕДУЖИХ

В кожнім свої офіси до великого будинку під **120 EAST 29TH ST.** (близько Лексинтон Евеню). Порт за моєю ж. Ваше кожного уступ стан так великий, що ми можемо оказувати рішучо не малий дар обсервує, сильно простимовані клієнтелі, коли Ви терпите від осьлаблення нервів, бите серце, осьлаблене легких, дрожу у руках, ноги, голови з маченєм, осьлаблене членів тїла, гнилі рани, чирваки, катар, болї горла, болї жолудка і кишок? Сї недуги як і много инших є часто першими признаками наближаючої утрати здоровля і сили. Вірайтеся дневно в початках доброго здоровля.

Ваші усїлія.

Ліченє електричною і крамо застосуванє з ґрон-ґрон-ґрон, лікованє і бактеріяна, ваші усїлія, валенєнє добрі у сили. Порадтеся зараз тепер. Не відкладайте на другий день.

Я лічу

сильні і хронічні, дозвільности, як кров, шкірні і нервові кошти, недуги жолудків, кишок і печінки, також ревматизм, болї в крижах і ЗАХ, болї голови, запір, заворот, прилї і катар голови, носа і горла.

УКЛАДЖЕНЄ ОФІСУ

містить найновійші ЕЛЕКТРИЧНІ, ХІРУРГІЧНІ МЕХАНІЧНІ АПАРАТИ і маючи повну опитність про їх застосованє можу їх уживати з великим успіхом для недужих.

МОЯ ЛАБОРАТОРІЯ

є добре засоблена і великий ряд ЛІКІВ для всїх недуг, які я лічу, і коли даю недужому лік, то знаю добре, що він дістане і маю певність про чистоту і силу тих ліків.

УКЛАДЖЕНЄ ОФІСУ

містить найновійші ЕЛЕКТРИЧНІ, ХІРУРГІЧНІ МЕХАНІЧНІ АПАРАТИ і маючи повну опитність про їх застосованє можу їх уживати з великим успіхом для недужих.

DR LEWIS
120 EAST 29th STREET,
Близько Лексинтон Евеню
NEW YORK, N. Y.

ЗАПЛАТИТИ КОЛИ ВИЛЇЧИТЕСЬ З НЕДУГ КРОВНИХ АБО НЕРВОВИХ.

Офіс оснований понад 35 лїт. Не лїчимо нїчого кишого. Уживаємо найлїпших способів лїченя в сьвітї. Ми се знаємо і наші пацієнти се знають. Ґемороїди рішучо лїчить ся без операциї і болю. Ревматизм, які недуги кроки і ноги, що одиці ся стара і вимагає скоро лїчить ся при всякім найновійших видатках. 104

І подумайте над сим! Не один долар не заплатите, як Ви дістанете вилїчені, — Години урядові від 10. до 8. У суботи від 10. до 6. В неділї від 10. до 1.

HEIDELBERG TREATMENT, 1058 Lexington Ave. (Близько 75-тої улиці). **NEW YORK**

ПРИ ПОВОРОТІ ДО КРАЮ І ТУТ В АМЕРИЦІ

ваш лїпшого ремісника від автомобільного. Я є з краю доотлїтний і добрий механік і шофер у Америці. Хто вчинитесь з ваші шкіл, той стане добрим механіком і шофером. Будете нам вдячні за всі часи. Вважте, що наша школа є одною з лїпших в Америці. Учиваємо до науки всї найлїпші системи автомобілїв. Кінці і вечірні курси. Можете фуробити 25-35 дол. на тиждень. Просимо зайти до нашого офісу і порадьтеся з нами. Офіс отворений і в неділї.

Записуйтесь до нашої школи. — L. Шерман, Інструктор і механік.

Для інформації нам офіс отворений в неділї до 12. г. в полї. Пишіть по катальоґ

ARENA AUTO SCHOOL, 151 W. 44th St., NEW YORK, N. Y.

РОДИМЦІ!

ХТО БАЖАЄ ВІДЇХАТИ ДО КРАЮ, АБО СПРОВАДИТИ КОГО ДО АМЕРИКИ

— ЧЕРЕЗ —

АНТВЕРПЕН — РОТЕРДАМ
ГАМБУРҐ — ТРИЄСТ

ЛИНЬІЇ ПОРТИ, БІЛЯ ЯКИХ ЗУДАЄ СЯ ОСОБИСТО, АБО ЛИСТОВНО З ЗАМОВЛЕНЄМ ШІФКАРТИ ДО ЗВІСНОЇ КОЖДОМУ І ТАК ДОВГІ ЛІТА ІСТНУЮЧОЇ АҐЕНЦІЇ, ҐРИГОРИЯ КУНАШЕВСЬКОГО, ПРЕДСТАВИТЕЛЯ ВСЇХ КОРАБЕЛЬНИХ ЛІНІЙ

ВИПОВНЯЄМО АПЛІКАЦІЇ НА СПРОВАДЖЕНЄ З КРАЮ, ЯК ТАКОЖ І НА ПАШПОРТИ ВІДЗЇЗДЖАЮЧИМ ДО КРАЮ.

ДЛЯ ТИХ ОДНАК, ЩО МЕШКАЮТЬ ПОЗА НЮ ЙОРКОМ, ВИСИЛАЄМО ВСЯКІ ПОРАДИ В ТІЙ СПРАВІ ЛИСТОВНО.

ШІФКАРТИ З КРАЮ

ДЛЯ ОСІБ, КОТРІ БАЖАЄТЬ СПРОВАДИТИ ДО АМЕРИКИ, МОЖЕТЕ ТАКОЖ КУПИТИ В НАШІМ БЮРІ, ЧЕРЕЗ АНТВЕРПЕН, ГАМБУРҐ, РОТЕРДАМ І ТРИЄСТ ЗАЗНАЧУЮЧИ ПРИ ТІМ, ЩО МОЖУ ДАТИ ВЕЛИКУ ПОМІЧ ПРИЇЗДЖАЮЧИМ ПРИ ВИСІДАНЇ В НЮ ЙОРКУ.

ГРОШІ ПОСИЛАЄМО ДО ВСЇХ ЧАСТИЙ СЬВІТА ПІСЛЯ НАЙНИЗШОГО КУРСУ.

У В А Г А!

СЛИ ХОЧЕТЕ ЙИ НАЙСКОРШЕ ВІДЇХАТИ ДО КРАЮ, ТО ПРИХОДІТЬ ДО НАС З СЛОВНИКОМ ВАШІ БАЖАННЯ. МИ ЗАОПІКУЄМ СЯ ВАМИ І ВАШИМ БАГАЖОМ ПОЧАВШИ ВІД СТРІЧІ НА СТАЦІЇ КОЛЇЗІЇ, АЖ ДО ВІДПЛИВУ КОРАБЛЯ. КОЖДИЙ ХТО СКОРО ВІДЇХАЄ, АБО ПРИЇХАВ З КРАЮ, ТО ТІЛЬКО ЧЕРЕЗ АҐЕНЦІЮ Г. КУНАШЕВСЬКОГО.

G. KUNASHEVSKY, 179 EAST 3RD STREET, NEW YORK, N. Y.

ПЕКЛО В ХАТІ!

З ЖИТЯ НАРОДА В ОДНІЙ ДНІ.

ЦІНА 15 ЦЕНТІВ

Замовляти висилайте проси в грішми на адресу:

SVOBODA, 30 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

НЕДУЖІ МУЩИНИ і ЖЕНЩИНИ

ПРИХОДІТЬ ДО МЕНЕ!

В ЯКОЮНЕБУДЬ ХРОНІЧНОЇ, І НЕРВОВОЇ І ДОЛЕГЛИВОЇ СЛАБОСТЇ ЯКІ ВИМАГАЮТЬ ОПІКУ ЛІКАРЯ СПЕЦІЯЛІСТА.

ШУКАЙТЕ ПОМОЧИ ТАМ, ДЕ Я МОЖНА НАЙТИ.

І ВЕРТАЙТЕ ЗДРАВОЮ ДОРОГОЮ ДО ДОБРОГО ЗДОРОВЛЯ.

Давні ліченя прастики. Найновійші успішні методи, медичні і електричні апарати. Новоодкриті знаряди. Все тут на найлїпше для недужих людий.

Сотки мущин і женщин уживають операції через досьпіхо застосованя найновійших научних методів.

Коли Ви не могли найти доси ліки у Ваших терпінях: І тучесть, запір, нервові, то зголосіть ся до МЕНЕ! І переконайте ся які успіхи можна осягнути для Вашого здоровля, при примінєню найновійших методів у лїченю.

ЧИ ВИ ТЕРПИТЕ 96—

на осьлаблене серця, біль і кольки в грудях, бите серце, слабість нерох, задушливість, ґрипоцелене, болї голови, дрощі, нервози, осьлаблене членів тїла; болїнє, сирої вилиці катар, почо Вас горло, болї жолудка і в кишках, болї горла, горячку, запір, ревматичні болї, прищі? Сї ся і другі недуги в нервово-фізичних, для мене кажеть шкоду Вашому здоровлю.

Не трудьтесь на кров сильний сьвітовий лік проф. Ґрайла 500.916.

Я лічу мущин і жінок через довгі роки. Ваші відповіди уявають Вас про мої спосібності і пропоную Вас, я можу Вам в скорім часї. Я лічу силу причину недуги і Я знаю як уступити слабости. Бадьте безпечні, коли ходите відносить до лїченя. Порада безплатна. Приходіть до мене сьвіжі, коли мучаєте можно лікарські. Заявляю є небезпечна.

DR. COLHOUER, 717 LIBERTY AVENUE, PITTSBURGH, PA.